На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

№ 131 (483)
Пятніца, 24 ліпеня 1998 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень
Кошт: у кіёсках і крамах — 3000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

Водку? В такую жару? Из алюминиевой кружки? Только государственного разлива!

Президент подписал Закон "О государственном регулировании производства и оборота алкогольной продукции". Отныне Александр Лукашенко сам будет заботиться о наполнении чарки для народа. Со шкваркой хуже — возвращается дефицит продуктов в магазинах.

Анонс

25 сакавіка 1918 года, 1 студзеня 1919 года, 27 ліпеня 1990 года і 15 сакавіка 1994 года — гэта ўсё этапы цярністага шляху Беларусі і яе народа да незалежнасці. Кожную з гэтых дат можна ацэньваць па-рознаму, але яны належаць гісторыі Рэспублікі Беларусь, і нельга ніводную з іх ануліраваць. Аднак прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка ў выніку падмены паняццяў і фальсіфікацыі вынікаў лістападаўскага (1996 г.) рэферэндуму абвясціў дзяржаўным святам — Днём Рэспублікі — 3 ліпеня, дзень вызвалення горада Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Такім чынам былі скасаваны ўсе даты, якія абазначалі пэўныя этапы пройдзенага беларускім народам шляху да сваёй дзяржаўнай незалежнасці. Пры гэтым размытым аказаўся і сам дзень вызвалення горада Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, чым нанесена вялікая крыўда франтавікам, для якіх 3 ліпеня заўжды будзе святым.

(Артыкул старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання Сямёна Шарэцкага "Цярністы шлях да незалежнасці" чытайце на 2-й стар.).

Дипкурьер

Так оденет ли дипломатический фрак Владимир Гаркун?

Где-то с месяц назад "Народная воля" сообщала о том, что вице-премьер белорусского правительства аграрий Владимир Гаркун готовится перейти на дипломатическую работу. Предполагалось, что он будет исполнять обязанности Чрезвычайного и Полномочного посла в Латвии.

Однако на предполагаемое назначение повлияли некоторые обстоятельства. И Владимиру Гиляровичу придется, видимо, ехать в другую страну. Сейчас его готовят на должность Чрезвычайного и Полномочного посла в Литву. Там он должен сменить одного из первых белорусских послов Евгения Войтовича. По нашим сведениям, последний по возвращении в Минск будет работать в аппарате Министерства иностранных дел Беларуси.

Владимир ГЛОД.

Честь имею

Десантницы

В роте связи 350-й отдельной мобильной бригады несут контрактную воинскую службу (на снимке — слева направо) гвардии ефрейтор Оксана Куряк, гвардии прапорщик Валентина Тинсенюк, гвардии ефрейтор Светлана Присталенко.

Фото Александра ТОЛОЧКО, БелТА.

Мнение

Дело в том, что султан был слабоумным...

Комментарий Юрия Ходыко к комментарию Ивана Антоновича

14 июля министр иностранных дел Беларуси И.Антонович прокомментировал ситуацию дипломатического скандала, спровоцированного режимом А.Лукашенко. Признаемся, что комментировать было что. Страны с демократическим государственным устройством не только отозвали своих послов из Минска и выслали белорусских, но и опубликовали список из более чем 100 фамилий государственных чиновников Беларуси, которым не будет разрешен въезд в эти страны. Список возглавляет сам А.Лукашенко.

Решение беспрецедентное. Такое же беспрецедентное, как и повод, вызвавший дипломатический скандал. Самовольное вторжение на территорию посольства есть акт агрессии по нормам международного права. Нормам таким же старым, как история международных отношений. Именно поэтому ничего подобного в летописи современной дипломатии не известно. Хотя есть пример из более старой белорусской истории.

В 1620—1621 гг. Речь Посполитая вела войну с Оттоманской империей. 150-тысячная армия султана Османа II осадила пограничную крепость Хотин. Три месяца войска Речи Посполитой под командованием Великого гетмана Великого княжества Литовского белорусского магната Яна Ходкевича вели тяжелые оборонительные бои. И одержали победу, несмотря на пятикратное численное превосходство врага. В середине ноября, бросив тяжелое вооружение, турецкое войско ушло на юг. Вслед за ним в Стамбул направилось посольство для заключения мира. Во главе с представителем старого белорусского рода князем Ю.Збаражским.

Переговоры тянулись долго. Почти год. Дело в том, что султан был слабоумным. При дворе боролись разные партии, что затрудняло переговоры и временами грозило их сорвать. Однажды дошло до угрозы нападения на посольский двор. Тогда Ю.Збаражский приказал двор укрепить и подготовиться к обороне. Дело, правда, до боя не дошло. Потому что султана отстранили от власти. Собрался диван — высший совещательный орган в монархической империи. Султану задали три простых вопроса, на которые он не смог ответить. Тогда его заточили в башню и на трон взошел монарх в здравом уме. Мир был заключен.

Конечно, если бы наш президент-историк знал белорусскую историю, он, возможно, не отдавал бы приказы заварить ворота посольских резиденций. Перекопать дорогу. Или снести ограду резиденции посла США. Он знал бы, что хамское, в прямом смысле, обращение с полномочными представителями других государств грозит если и не войной, как в средневековье, то международной изоляцией и прямыми экономическими потерями. А также позором, который кладется не на него одного, а на всю страну. Если бы у нас был "диван", способный оценить разумность поведения руководителя государства и принять необходимые меры по защите интересов этого государства, то, возможно, Беларусь жила бы лучше.

Но, увы...

Странно, однако, что образованный и неглупый человек — И.Антонович — пытается выдать меры, принятые государствами, чьи представители были оскорблены, за вмешательство во внутренние дела суверенной Беларуси. Ему, еще недавно делавшему доклад о правах человека, должно быть известно, что как свобода одного человека ограничена свободой других, так и суверенитет (свобода) одного государства — суверенитетом других. А потому нельзя безнаказанно нарушать международные нормы отношений с послами, каким бы суверенным ни считал себя президент Беларуси.

Беспрецедентный и унизительный ответ международного сообщества вполне заслужен белорусским режимом. Оно, это сообщество, давно с сочувствием к белорусским гражданам наблюдает за произволом и беззаконием, установившимся на нашей земле после так называемого "референдума" 1996 г. Но потребовался воистину хулиганский поступок в отношении его представителей, чтобы международное демократическое сообщество поняло, что с людьми типа А.Лукашенко нельзя договориться. Они признают только силу.

Поэтому даже в нашем невеселом положении мы можем порадоваться, что А.Лукашенко является только президентом безъядерной Беларуси. И у него нет возможности для "несимметричного" ответа обидчикам. Но расплачиваться за его дипломатические и политические "находки" придется нам. Гражданам Беларуси.

Юрий ХОДЫКО, заместитель председателя БНФ.

P.S. 27 июля пройдут шествие и митинг, посвященные 8-й годовщине юридического суверенитета Беларуси. Есть возможность высказать свое отношение к международной политике А.Лукашенко. Шествие начнется в 18.20 от кинотеатра "Октябрь".

Пры правядзенні знешнегандлёвых аперацый неабходна будзе разлічвацца замежнай валютай

Сумесную пастанову "Аб разліках па экспартных аперацыях" прынялі Савет міністраў і Нацыянальны банк Беларусі. Дакументам вызначаны пералік тавараў і аказваемых паслуг, якія суб'екты гаспадарання нашай краіны будуць рэалізоўваць замежным спажыўцам толькі за замежную валюту.

Каменціруючы гэту пастанову па просьбе БелТА, ва ўпраўленні інфармацыі галоўнай фінансавай установы рэспублікі паведамілі, што асноўная мэта яе прыняцця — гэта павелічэнне паступлення замежнай валюты, неабходнай для аплаты імпарту перш за ўсё важных для беларускай эканомікі тавараў і паслуг, а таксама стварэнне дзяржаўных золатавалютных рэзерваў.

Паводле даных плацежнага балансу, за пяць месяцаў гэтага года экспарт тавараў і паслуг склаў 3,37 мільярда долараў ЗША, а паступленні валютнай выручкі на рахункі беларускіх суб'ектаў гаспадарання — толькі 1,17 мільярда долараў, або 34,7 працэнта. Гэта значыць, практычна больш за 65 працэнтаў паставак прадукцыі нашых прадпрыемстваў ажыццяўляюцца за беларускія рублі ці па бартэрных аперацыях. Імпарт жа тавараў і паслуг за гэты перыяд дасягнуў 3,95 мільярда долараў, у тым ліку аплачаны замежнай валютай — 1,43 мільярда, або 36,2 працэнта. Так што валютных сродкаў, якія паступаюць у рэспубліку, не хапае для аплаты імпарту.

Даволі абмежаваны пералік тавараў і паслуг, аплата экспарту якіх гэтай пастановай прадугледжана ў замежнай валюце, умоўна можна падзяліць на дзве групы. Па-першае, гэта асноўныя канкурэнтаздольныя на сусветным рынку беларускія тавары і паслугі, аплата якіх замежнай валютай дасць магчымасць істотна павялічыць яе прыток у рэспубліку. Па-другое, важнейшыя для эканомікі краіны тавары, якія ў асноўным набываюць за мяжой за замежную валюту і рээкспарт якіх у мэтах эканамічнай бяспекі дзяржавы неабходна прадухіліць. Прынятыя меры маюць вымушаны і часовы характар. Яны, на думку спецыялістаў, накіраваны на стабілізацыю валютнага рынку і абменнага курсу беларускага рубля.

Дарэчы, прынятая пастанова фактычна ўступае ў дзеянне з 17 жніўня бягучага года. Гэта дасць магчымасць суб'ектам гаспадарання як нашым, так і замежным, выканаць свае абавязацельствы па раней заключаных дагаворах.

Экспарт жа іншых беларускіх тавараў і паслуг, не названых у дакуменце, можа свабодна праводзіцца як за замежную валюту, так і за беларускія рублі ў рамках заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

БелТА.

З назначэннем!

Як паведамілі БелТА з прэс-службы прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, указам кіраўніка дзяржавы **СІНЯЎСКІ Яўген Васільевіч** назначаны намеснікам міністра фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт краіны даў згоду на назначэнне:

ЗЕЛЯНЦОВА Пятра Уладзіміравіча — намеснікам міністра прамысловасці Рэспублікі Беларусь;

КІСЛУХІНА Сяргея Уладзіміравіча — старшынёй Камітэта дзяржаўных знакаў пры Міністэрстве фінансаў Рэспублікі Беларусь;

МЯДЗВЕДЗЕВА Андрэя Васільевіча — старшынёй Чэрыкаўскага райвыканкама;

ДЗЕРВЯНКОВА Уладзіміра Іванавіча — кіраўніком адміністрацыі Цэнтральнага раёна г.Гомеля;

ПРАТАСАВІЦКАГА Мікалая Андрэевіча — кіраўніком спраў — членам Гомельскага аблвыканкама.

БелТА.

Памер пенсіі павінен стаць стымулам для якаснай працы і высокіх заробкаў

Дзяржаўныя гарантыі пенсіённага забеспячэння грамадзян павінны няўхільна выконвацца, лічыць Федэрацыя прафсаюзаў беларуская. Аб гэтым гаворыцца ў пісьме, накіраваным старшынёй ФПБ Уладзімірам Ганчарыкам прэм'ер-міністру краіны Сяргею Лінгу.

На думку прафсаюзаў, настаў час забяспечыць поўную залежнасць памеру пенсій ад заробку, а таксама ўстанавіць гарантыю права работнікаў на пенсію за працу ў шкодных і цяжкіх умовах за неатэставаныя па віне наймальнікаў перыяды. Прыкладам валакіты ў сацыяльнай сферы названа рашэнне аб адмене падаходнага падатку з аднаразовых кампенсацыйных выплат сем'ям загінуўшых, тым, хто атрымаў траўмы і прафесійныя захворванні на вытворчасці. Яно зацягнулася на два гады.

Прафсаюзны лідэр падкрэслівае, што рэфармаванне сістэмы пенсійнага забеспячэння грамадзян рэспублікі неапраўдана зацягваецца. У сувязі з гэтым прасочваецца тэндэнцыя выраўноўвання мінімальных і максімальных пенсій. Дзейнічае і рэгрэсіўная шкала абмежавання заробку для вызначэння памеру пенсіі людзям, індывідуальны каэфіцыент заробку якіх складае 1,3 і вышэй. ФПБ настойвае на ўзмацненні дыферэнцыяцыі памераў пенсій грамадзянам, якія мелі высокія заробкі.

Валянціна МЕНШЫКАВА, БелТА.

Эстонія гатова стаць марскімі варотамі для Беларусі і іншых краін СНД

Рашэнне аб правядзенні двухбаковых перагавораў з шэрагам краін СНД, якія не маюць выхаду да мора, прынята эстонскім урадам. У лік будучых патэнцыяльных партнёраў Эстоніі ўваходзіць і Беларусь.

Прадстаўнікі эстонскага ўрада ў сваіх каментарыях падкрэсліваюць, што Эстонская Рэспубліка зацікаўлена ў заключэнні транзітных дагавораў з шэрагам дзяржаў СНД, бо апошнім часам аб'ём іх гандлёвага абароту з краінамі Захаду пастаянна павялічваецца. Праўда, суседнія з Эстоніяй краіны становяцца ўсё больш сур'ёзнымі канкурэнтамі для эстонскіх портаў. Перш за ўсё гэта Расія, а таксама Латвія, якая па некаторых паказчыках ужо істотна апярэдзіла Эстонію.

Мяркуецца, што грузапатокі ў эстонскія парты пойдуць па шасейных дарогах і чыгунках, а з Арменіяй і Грузіяй - самалётамі. Дагавор аб чыгуначным транзіце з Беларуссю дасць магчымасць Эстоніі разгрузіць асноўныя чыгуначныя артэрыі, якія звязваюць яе з Расіяй. На думку эстонскага ўрада, гэта павінна спрыяльна адбіцца на тавараабмене не толькі з Беларуссю, але таксама і з Расіяй, Украінай.

Вадзім МІЛЦЫН, БелТА.

Громкое дело

Белорусские следователи применяют пытки к находящемуся в заключении депутату парламента Андрею Климову и к его родственникам

Третий месяц следователь Александр Кужель запрещает свидание с находящимся в заточении депутатом Андреем Климовым. Милицейский полковник сознательно причиняет нравственные страдания матери и жене парламентария, которого он почти полгода содержит в СИЗО. Последнее свидание с родным человеком было у Климовых 22 мая 1998 года.

Действия данного должностного лица по отношению к находящимся от него в зависимости лицам классифицируются как пытка.

Конвенция против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания, принятая Генеральной Ассамблеей ООН 10 декабря 1984 года, определяет пытку как **"любое действие, которым какому-нибудь лицу умышленно причиняется сильная боль или страдание, физическое или нравственное, чтобы получить от него или третьего лица сведения или признания, наказать его за действие, которое совершило оно или третье лицо или в совершении которого оно подозревается, а также запугать или принудить его или третье лицо, или по любой причине, основанной на дискриминации любого характера, когда такая боль или страдание причиняется государственным должностным лицом, выступающим в официальном качестве, или по их подстрекательству, или с их ведома или молчаливого согласия".**

Начальник следственного управления полковник А.Кужель как раз является тем должностным лицом, выступающим в официальном качестве, которое сознательно причиняет страдание матери узника — инвалиду второй группы, человеку с больным сердцем Алле Петровне Климовой.

Александр Кужель наказывает лишением свидания Татьяну Леонович, жену содержащегося в заключении парламентария А.Климова.

Можно предположить, что следователь А.Кужель не дает свидания родственникам арестанта, чтобы запугать депутата и получить от него признания в совершении преступления.

Полагаю, что если в результате пребывания "в лапах" следственного управления Андрей Климов умрет или станет инвалидом, полковника А.Кужеля и его помощников за применение пыток будет судить международный трибунал.

Когда полгода назад милиция арестовала депутата Климова, он был абсолютно здоров. Старший лейтенант Климов служил пожарным, а туда, как известно, берут только людей с крепким здоровьем. Полугодовое содержание в нечеловеческих условиях минского СИЗО подорвало здоровье парламентария. Сегодня, по словам адвоката, — это худой, бледный с отеками под глазами человек, у которого непрерывные сердечные боли из-за двухмесячного лишения ночного сна.

Следственный "генерал" А.Кужель отказывает арестанту в госпитализации и медицинском освидетельствовании под тем диким, с точки зрения здравого смысла, предлогом, что ранее у него не было хронических заболеваний (?!). Целенаправленно, по всей видимости, стремятся сделать из здорового человека инвалида.

Татьяна Леонович намеревается стать в пикет с плакатом: "Полковник Кужель, Вы забрали у меня мужа молодым, здоровым, красивым! Вы лишили его всего этого!"

Состояние здоровья парламентария-узника вызывает серьезную озабоченность у правоохранительных организаций. 21 июля 1998 года Белорусский Хельсинкский комитет обратился к прокурору г.Минска Н.Куприянову и начальнику следственного комитета А.Кужелю с ходатайством проверить условия содержания под стражей депутата Верховного Совета 13-го созыва Андрея Климова. Эта правоохранительная организация также классифицирует действия следствия как пытки.

Что ответят на это президентские правоохранительные органы?

Валерий АЛЕКСЕЕВ.

Мнение

Уполномоченный должен оставаться человеком

Проект закона Республики Беларусь "Об уполномоченном по правам человека", подготовленный общественностью и опубликованный в "Народной воле" 10 июля 1998 года (N121), продуман достаточно досконально. Неверно, на мой взгляд, разработчики подошли лишь к вопросу об общественной и политической деятельности Уполномоченного.

В статье 8-й проекта записано, что "Уполномоченный не вправе заниматься какой бы то ни было политической или общественной деятельностью. На время пребывания в должности Уполномоченный прекращает свое членство в политических партиях, общественных организациях и иных общественных объединениях".

Во-первых, общественные организации и объединения — это и общество любителей кошек, и объединения коллекционеров, и союз офицеров, и женсовет и т.д. Исходя из смысла этой статьи, гражданин или гражданка, будучи избранными на должность Уполномоченного, не имеют права представить на выставку свою любимую собаку. Должны распрощаться со своими друзьями-коллекционерами, с которыми регулярно обменивались почтовыми марками или кулинарными рецептами. Обязаны обходить стороной Дом ветеранов, в котором уж точно за чашкой чая или рюмкой чего-нибудь покрепче те, с кем съеден не один пуд соли, горячо обсуждают последние политические новости.

Во-вторых, при избрании на данную должность политические мировоззрения и взгляды кандидата были известны. И раз избрали, то, следовательно, взгляды эти помехой не были. Почему же они вдруг станут помехой для осуществления обязанностей Уполномоченного? Ведь прекращение членства в партии, движении, обществе вовсе не означает, что человек откажется от своих убеждений. Что, увидев идущего навстречу однопартийца, Уполномоченному следует перебегать на другую сторону улицы? Ведь на банальный при встрече вопрос "Как живешь?" ответ будет явно политический.

Понятно требование о недопустимости занятия иной оплачиваемой деятельностью. Но к чему запрет на занятие неоплачиваемой деятельностью? Почему, к примеру, Уполномоченный не может быть членом родительского комитета школы, молиться в храме, петь в церковном хоре? Руководствуясь 8-й статьей, Уполномоченному надо становиться атеистом. Ведь не только партии разные, но и конфессии — тоже.

Ограничение на занятие политической деятельностью Уполномоченного означает запрет на участие в демонстрациях и шествиях, не дает ему право выступить на собраниях и митингах. Ущемляются политические права Уполномоченного как гражданина, гарантированные статьями 23, 31, 33, 35 Конституции Республики Беларусь.

Предположим, изберут на эту должность уважаемого Михаила Пастухова. И он, в соответствии с 8-й статьей, обязан будет выйти из Белорусской ассоциации журналистов. Кому от этого станет лучше?

Полагаю, что все ограничения надо выразить иначе, например: "...**Уполномоченный не может заниматься иной оплачиваемой деятельностью, а равно неоплачиваемой, препятствующей исполнению обязанностей по занимаемой должности**..." И пусть он по-прежнему собирает гербарии, встречается с однокашниками, ездит с друзьями за грибами — то есть живет, как все люди, не прячась от них за охраняемыми стенами и затемненными окнами автомобиля.

Валерий ЩУКИН.

Сямён ШАРЭЦКІ,
старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання

Цярністы шлях да незалежнасці

Да 8-й гадавіны з дня прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі

Беларусы, як і іншыя народы свету, маюць права на сваю незалежнасць і дзяржаўнасць, і яны заўсёды імкнуліся да гэтага. Ужо ў IX стагоддзі продкі беларусаў, крывічы, мелі сваю дзяржаву — Полацкае княства, якое на працягу стагоддзяў захоўвала сваю незалежнасць. Вядомым у той час было і Тураўска-Пінскае княства, якое стварылі іншыя прародзічы беларусаў — дрыгавічы.

Далейшае фарміраванне беларускай нацыі адбывалася ў Вялікім княстве Літоўскім, першай сталіцай якога стаў Навагрудак, а з 1323 года — горад Вільня. У сярэднія вякі Вялікае княства Літоўскае было адной з самых буйных і развітых дзяржаў Еўропы. Ужо ў XVI стагоддзі тут была праведзена аграрная рэформа, у выніку якой пры вызначэнні абавязкаў перад дзяржавай стала ўлічвацца не толькі колькасць, але і якасць зямлі. Развіваліся рамёствы і адносна хутка раслі гарады. Шмат чаго было зроблена ў Вялікім княстве Літоўскім і ў галіне духоўнага жыцця. Напрыклад, ужо ў 1570 годзе ў Вільні быў адкрыты калегіум (на англійскі лад — каледж), які праз дзевяць гадоў ператварылі ў акадэмію, адкрыўшы пры гэтым калегіумы ў Берасці, Пінску, Навагрудку, Полацку і іншых гарадах. Вялікі ўклад быў унесены ў распрацоўку беларускай мовы, якая з'яўлялася ў Вялікім княстве Літоўскім дзяржаўнай. Менавіта на беларускай мове былі выдадзены ў 1529, 1566 і 1588 гадах Статуты Вялікага княства Літоўскага, у якіх ужо тады замацоўваліся многія дэмакратычныя формы грамадскага і палітычнага жыцця.

Выгаднае геапалітычнае становішча Беларусі прываблівала яе суседзяў, і з цягам часу яна стала "разменнай манетай" у імперскіх амбіцыях іншых дзяржаў, якія змагаліся паміж сабою за валоданне яе тэрыторыяй. Сваю дзяржаўную незалежнасць Беларусь канчаткова страціла на доўгія гады пасля трох падзелаў Рэчы Паспалітай (1772, 1793 і 1795 гг.) і далучэння беларускіх зямель да Расійскай імперыі. Беларусь падзялілі на два генерал-губернатарствы, чым парушылі яе цэласнасць. У 1833 годзе быў зачынены Віленскі універсітэт як асноўная крыніца беларускасці. На рускую мову навучання перавялі гімназіі Магілёўскай і Віцебскай губерняў. У школах пашырылася выкладанне не толькі рускай мовы, але гісторыі і геаграфіі Расіі.

Для апраўдання русіфікацыі беларускага народа была сфарміравана тэорыя "западнорусизма", якая адмаўляе існаванне беларускай нацыі наогул. Менавіта ў 30-х гадах XIX стагоддзя тагачасны міністр адукацыі "Всероссийской империи" граф С.Увараў сфармуляваў шавіністычную дактрыну, згодна з якой апраўдвалася русіфікацыя ўсіх народаў, якія ўваходзілі ў імперыю: "Православие, самодержавие, народность". У 1840 годзе Мікалай забараніў нават ужыванне назваў Беларусь і Літва. У той жа час быў адменены і Статут Вялікага княства Літоўскага.

У выдадзеным у 1874 годзе "Русском энциклопедическом словаре" (т. 4, отдел 1, с. 507) гаварылася, што "название Беларусь есть географический термин и не имеет особого этнографического значения, потому что ни особой народности, ни даже племени белорусского не существовало..."

Аднак беларускі народ не мог пагадзіцца з гэтым і ўвесь час вёў барацьбу за сваю незалежнасць. Адной з яскравых старонак гэтай барацьбы з'яўляецца паўстанне 1863 года пад кіраўніцтвам Кастуся Каліноўскага. Менавіта К.Каліноўскі адным з першых барацьбітоў за адраджэнне беларускай дзяржаўнасці ставіў адначасова і задачу змены сацыяльна-палітычнага ладу. Яго лозунг "Не народ для ўрада, а ўрад для народа" і сёння застаецца надзвычай актуальным.

Гаворачы аб метадах, якія прымяняліся царскім урадам для скарэння беларусаў яго палітыцы, трэба адзначыць, што амаль пасля кожнага паўстання ўсё шляхецкае насельніцтва прымушалі падпісваць вернападданніцкія лісты. Вось і пасля паўстання пад кіраўніцтвам К.Каліноўскага кожны шляхціц павінен быў падпісаць ліст наступнага зместу: "Всеавгустейший монарх! Смуты революции вовлекли многих из дворян Виленской (или: Могилевской, Минской, Гродненской, Витебской) губернии к нарушению верноподданнической присяги Вашему Величеству. Отвергая действия революционной партии, по причине которой от нескольких месяцев земля наша обагряется кровью по большей части напрасных жертв, чистосердечно и гласно просим тебя, Государь, считать нас верноподданными твоими, заявляя при сем, что мы, составляя одно целое и нераздельное с Россиею, остаемся навсегда верноподданными твоими, вверяя судьбу дворянства, августейший монарх, твоему неограниченному милосердию".

Як бачна з прыведзенага факта, нічога новага не было прыдумана ў Адміністрацыі прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, калі дэпутатаў Вярхоўнага Савета прымушалі падпісваць такія ж вернападданніцкія лісты, а да тых, хто гэтага не зрабіў, як і ў той далёкі час, прымяняюцца рэпрэсіўныя меры.

Але ні прыніжэнні, ні канфіскацыі, ні турмы і вісельні не змаглі скарыць беларускі народ. Лагічным завяршэннем яго барацьбы за адраджэнне сваёй дзяржавы стала абвяшчэнне ў 1918 годзе Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР). Гэтаму ў многім паспрыяла Лютаўская рэвалюцыя 1917 года ў Расійскай імперыі, у час якой быў разбураны феадальна-манархічны механізм утрымання розных народаў у адной дзяржаве. Рашэнне аб абвяшчэнні незалежнасці беларускай дзяржавы было прынята 25 сакавіка 1918 года на пасяджэнні Рады БНР. Гэты крок аказаў значны ўплыў на развіццё нацыянальнай самасвядомасці ў беларускага народа. Менавіта тады была зацверджана і дзяржаўная сімволіка БНР, якая з'яўляецца набыткам нацыі, а не палітычнага ладу, як гэта да сённяшняга дня лічаць некаторыя палітыкі. Доказам правільнасці гэтага сцвярджэння з'яўляецца той факт, што акрамя краін, якія ўвайшлі ў якасці рэспублік у склад Савецкага Саюза, амаль ва ўсіх іншых сімволіка не мянялася на працягу стагоддзяў, хоць сацыяльна-палітычны лад і мяняўся па некалькі разоў. Ды і ў былых савецкіх рэспубліках (Расія, Украіна, Латвія, Літва і інш.) пасля адраджэння іх дзяржаўнасці сімволікай сталі іх даўнія гербы і сцягі. Дзяржаўным гербам БНР была зацверджана "Пагоня", якая, пачынаючы з XIV стагоддзя, адыгрывала гэтую ролю ў Вялікім княстве Літоўскім. Дзяржаўным сцягам БНР стала белае палотнішча з чырвонаю гарызантальнаю паласою ў цэнтры. Гэты сцяг з'яўляецца адным з тых, якія мелі ваяры Вялікага княства Літоўскага яшчэ ў Грунвальдскай бітве 1410 г.

Са стварэннем незалежнай, вольнай Беларускай Народнай Рэспублікі ніяк не маглі пагадзіцца бальшавікі, якія ў кастрычніку 1917 г. захапілі ўладу ў Петраградзе, і ставілі сваёй задачаю стварэнне сусветнага Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. І 1 студзеня 1919 г. у якасці альтэрнатывы БНР у Смаленску была абвешчана Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка Беларусь, якая, на жаль, толькі на паперы лічылася незалежнай суверэннай дзяржавай. На самай жа справе з першых дзён яе існавання ўсе вышэйшыя кіраўнікі рэспублікі прызначаліся Масквою, а ў канцы 20-х гадоў і наогул пачала адраджацца тэорыя расейскага месіянства. Згодна з гэтай тэорыяй, заваёва Расеяй іншых народаў стала зноў тлумачыцца як дзяржаўная неабходнасць, якая нібыта супадала з інтарэсамі саміх заваяваных народаў. Феадальна-манархічны механізм утрымання розных народаў у складзе Расейскай імперыі быў заменены ў Савецкім Саюзе камуністычна-партыйным "дэмакратычным цэнтралізмам", які па сваёй сутнасці быў толькі цэнтралізмам. Усе захады дзеля нацыянальнага адраджэння сталі лічыцца "контррэвалюцыйнай з'явай, накіраванай супраць дыктатуры пралетарыяту". Яскравым помнікам тых гадоў, калі Савецкі Саюз, кажучы словамі Леніна, стаў "турмою народаў" з'яўляюцца дзесяткі Курапатаў, раскіданых па ўсёй былой яго тэрыторыі.

Толькі ў 1990 г., калі ўжо стала бачна, што створаная бальшавікамі новая імперыя — Савецкі Саюз, як і прыдуманы імі сацыялізм, — аказаліся нежыццяздольнымі, рэспублікі пачалі прымаць рашэнні аб дзяржаўным суверэнітэце. Дарэчы, прыклад у гэтым паказала Расійская Федэрацыя. Беларусь прыняла Дэкларацыю аб дзяржаўным суверэнітэце 27 ліпеня 1990 г.

Дзяржаўны суверэнітэт, гаварылася ў Дэкларацыі, абвяшчаецца ў імя вышэйшай мэты свабоднага развіцця і дабрабыту, годнага жыцця кожнага грамадзяніна на аснове забеспячэння правоў асобы ў адпаведнасці з Канстытуцыяй і міжнароднымі абавязацельствамі.

У жніўні 1991 г. Дэкларацыі аб суверэнітэце была нададзена сіла закона, а сама Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь была прынята 15 сакавіка 1994 г. Наша краіна з'яўляецца, згодна з Канстытуцыяй, унітарнай дэмакратычнай прававой сацыяльнай дзяржавай, якая валодае вярхавенствам і паўнатой улады на сваёй тэрыторыі, самастойна ажыццяўляе ўнутраную і знешнюю палітыку.

25 сакавіка 1918 года, 1 студзеня 1919 года, 27 ліпеня 1990 года і 15 сакавіка 1994 г. — гэта ўсё этапы цярністага шляху Беларусі і яе народа да незалежнасці. Кожную з гэтых дат можна ацэньваць па-рознаму, але яны належаць гісторыі Рэспублікі Беларусь, і нельга ніводную з іх ануліраваць. Аднак прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка ў выніку падмены паняццяў і фальсіфікацыі вынікаў лістападаўскага (1996 г.) рэферэндуму абвясціў дзяржаўным святам — Днём Рэспублікі — 3 ліпеня, дзень вызвалення горада Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Такім чынам былі скасаваны ўсе даты, якія абазначалі пэўныя этапы пройдзенага беларускім народам шляху да сваёй дзяржаўнай незалежнасці. Пры гэтым размытым аказаўся і сам дзень вызвалення горада Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, чым нанесена вялікая крыўда франтавікам, для якіх 3 ліпеня заўжды будзе святым.

За скасаваннем з беларускага календара Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (27 ліпеня) і іншых датаў (25 сакавіка, 1 студзеня, 15 сакавіка), што нагадвалі жыхарам Беларусі аб нялёгкім шляху да дзяржаўнай незалежнасці, трэба, я лічу, бачыць практычныя крокі па ліквідацыі дзяржаўнай незалежнасці і суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Пазбаўлена статусу дзяржаўнай нацыянальная сімволіка. Зноў апынулася ў апале наша родная мова. Людзям убіваюць у галовы, што Беларусь нібыта не можа жыць без Расеі.

Галоўнымі дарадчыкамі прэзідэнта Рэспублікі Беларусь сталі палкоўнікі расейскай арміі. Так, развіццё навукі і культуры беларускага народа аддадзена ў рукі расейскага палкоўніка У.Замяталіна. Пры гэтым я хачу падкрэсліць, што беларускай гісторыі вядомы прозвішчы не толькі С.Уварава, М.Мураўёва і У.Замяталіна. Беларускі народ заўжды будзе ўдзячны рускім па нацыянальнасці А.Герцэну, М.Дабралюбаву, М.Бакуніну, якія выказваліся за правы беларусаў на сваё самавызначэнне. Назаўжды ў памяці беларусаў застануцца і тыя сыны вялікага рускага народа, якія змагаліся ў гады Вялікай Айчыннай вайны з нашым агульным ворагам — фашызмам. Прыклад сваёй добрасумленнасці паказваюць у сённяшнія цяжкія часы рускія па нацыянальнасці дэпутаты Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь У.Савічаў і В.Шчукін.

Разам з ліквідацыяй усяго, што нагадвае людзям аб пражыванні іх у краіне, якая здавён мае назву Беларусь, Лукашэнка і яго акружэнне, я лічу, ставяць сваёй задачаю вяртанне да таталітарнага ладу. Менавіта таму побач з партрэтамі Лукашэнкі амаль заўжды на святкаваннях у Мінску выносяцца партрэты Сталіна. Пры гэтым заўважым, што ўжо і ў Маскве побач з партрэтамі Сталіна пачалі з'яўляцца партрэты Лукашэнкі.

У Рэспубліцы Беларусь пад прыкрыццём так званага лістападаўскага рэферэндуму растаптана Канстытуцыя, парушаюцца законнасць, правы і свабоды чалавека. Для барацьбы з іншадумцамі адраджаюцца метады Мураўёва і Цанавы. Дарэчы, першы з іх прызнаваўся: "Очень часто я сажаю мятежников без малейшей вины, даже подозрения нет; ну в таком случае я всегда думаю: посидит под замком, да подолее, быть может, что-нибудь да отыщется. И что же вы думаете? Я был счастлив, что всегда что-нибудь за сидельцем-то моим и отыскивал. Ну тогда и подай сюда!".

У Беларусі сфарміравалася новая разнавіднасць дыктатарскага ладу, які народ празваў лукашызмам. На ўзбраенне ўзяты сацыяльная дэмагогія і папулізм, улады абапіраюцца на незадаволеных становішчам, што склалася пасля пацярпеўшага крах бальшавіцкага сацыялізму і распаду Савецкага Саюза. Радзімаю лукашызму стала Беларусь, таму што менавіта тут, як ні ў адной іншай былой камуністычнай краіне, затрымалася ажыццяўленне рэформаў па перабудове цэнтралізавана-планавай эканомікі ў рынкавую. Прыцягальным лукашызм стаў і ў іншых краінах (Расія, Украіна і г.д.), дзе таксама ёсць пэўныя цяжкасці з перабудовай эканомікі і адрадзіліся камуністычная партыі ўсё на тых самых ленінска-сталінскіх прынцыпах.

Сёння лукашызм ужо становіцца міжнароднай плынню і прэтэндуе на стварэнне, па словах Лукашэнкі, "нябачанай дагэтуль у свеце" славянскай дзяржавы. Лукашэнкавы дарадчыкі адкрыта заяўляюць аб сваіх імкненнях да валодання ядзернай зброяй. Усё гэта нясе вялікую небяспеку. Таму неабходна аб'яднацца ўсім дэмакратычным сілам як у Беларусі, так і ў іншых краінах, каб своечасова пазбавіцца ад лукашызму як новай ракавай пухліны на целе грамадства. Беларусь павінна, як таго патрабуюць Дэкларацыя аб суверэнітэце і Канстытуцыя краіны, стаць дэмакратычнай прававой дзяржавай і заняць сваё пачэснае месца ў сям'і еўрапейскіх народаў.

Ад рэдакцыі газеты "Народная воля"
Друкуючы артыкул С.Шарэцкага, старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання, легітымнасць якога прызнаецца ўсім цывілізаваным светам, рэдакцыя пакідае права на каментарый не толькі за тымі асобамі, прозвішчы якіх называюцца ў матэрыяле, але і за ўсімі жадаючымі сказаць сваё слова. Галоўнае — меркаванні павінны быць канкрэтнымі, аргументаванымі, неабразлівымі.

В Уручье ансамбли под открытым небом намерены, сменяя друг друга, шесть часов кряду исполнять "любимые песни" слушателей

Сегодня с 14.00 до 20.45 на территории Центрального рынка строительных материалов, что в Уручье, состоится большой концерт известных белорусских коллективов и исполнителей: ансамбля "Песняры", рок-групп "Палац", "Элегант Компани", "К° Слука и Ковалев", "Дизель Экшн", саксофонистки Натальи Марченко.

Вести концерт будут популярные ведущие "Радио Би-Эй" Сергей Кузин и Татьяна Мартынова.

Виталий ЧАУССКИЙ.

Доучились...

"Учиться, учиться и учиться!.."
(В.И.Ленин)

Нас учили много хлопать,
Нас учили "горло драть",
Нас учили дырки штопать,
Нас учили долго ждать.
Нас учили песнопеньям,
Нас учили тесноте,
Нас учили нетерпенью,
Нас учили слепоте.

Нас учили ненавидеть,
Научили враждовать,
Научили слез не видеть,
Научили убивать.
Научили не стесняться,
Научили голодать,
Научили напиваться,
Научили воровать.

Разучили нас стремленью,
Разучили доброте,
Разучили вдохновенью,
Разучили красоте.
Разучили удивляться,
Разучили быть детьми,
Разучили улыбаться,
Разучили быть ЛЮДЬМИ!

Евгений ТИХОНОВИЧ,
рабочий МЭТЗ.

Пастаўкі электраэнергіі ў Беларусь з Літвы, магчыма, будуць павялічаны

Пытанні паставак у Беларусь літоўскай электраэнергіі разгледжаны ў ходзе сустрэчы спецыялістаў канцэрна "Белэнерга" і АТ "Летувас энергія". Перагаворы прайшлі ў Вільнюсе 20 ліпеня.

Самым складаным пытаннем ва ўзаемаадносінах літоўскага і беларускага бакоў з'яўляюцца разлікі. На сённяшні дзень "Белэнерга" завінавацілася літоўскім пастаўшчыкам 15 мільёнаў літаў. Аднак, як стала вядома карэспандэнту БелТА, канцэрн мае намер у бліжэйшы час доўг пагасіць — за кошт пастаўкі праз пасрэднікаў у Літву расійскага прыроднага газу. "Гэта нас задавальняе і, магчыма, дасць магчымасць нават павялічыць пастаўкі электраэнергіі ў Беларусь", — заявіў міністр гаспадаркі Літвы Вінцас Бабілюс.

Альгімантас БРАЗАЙЦІС, БелТА.
Вільнюс.

Гомельскія эпідэміёлагі робяць захады па недапушчэнні на тэрыторыю рэспублікі халернага вібрыёну з тэрыторыі Украіны

Халерны вібрыён, які стаў прычынай першых захворванняў на Украіне, выяўлены ў водах Чорнага мора. Аб гэтым карэспандэнту БелаПАН паведамілі ў Гомельскім абласным цэнтры гігіены і эпідэміялогіі, які ўважліва сочыць за развіццём сітуацыі ў суседняй краіне і актыўна рыхтуецца супрацьстаяць распаўсюджванню гэтай хваробы на тэрыторыю Беларусі.

Паводле звестак эпідэміёлагаў, у бліжэйшых да Беларусі ўкраінскіх абласцях становішча нармальнае, а ў найбольш неспрыяльных паўднёвых рэгіёнах праводзіцца комплекс проціэпідэміялагічных мерапрыемстваў. Дарэчы, лічаць спецыялісты, супакойвацца рана, паколькі "халерны" сезон звычайна прыпадае на жнівень.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ,
БелаПАН.

Прэзідэнт Літвы заявіў аб неабходнасці паляпшэння аховы граніцы

Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус днямі наведаў беларуска-літоўскую граніцу, дзе заявіў аб неабходнасці далейшага паляпшэння аховы граніцы і падрыхтоўкі персаналу. Аб гэтым БелаПАН паведаміла Балтыйская служба навін (BNS).

Прэзідэнт агледзеў дэмаркацыйны слупок на першай беларуска-літоўскай граніцы, устаноўлены ў чэрвені мінулага года. Як вядома, работы па дэмаркацыі граніцы (працягласцю 650 км) Літва і Беларусь падзялілі папалам. Літва ўжо дэмаркіравала 283 кіламетры і плануе завяршыць работы да канца гэтага года. Беларускія пагранічнікі ўстанавілі пакуль толькі часовыя слупы, пастаянныя ж будуць у хуткім часе ўстаноўлены на чатырох важнейшых участках граніцы па 30 кіламетраў кожны.

В.Адамкус заўважыў, што ў пагранпаліцыі яшчэ ёсць факты карупцыі, і заклікаў урад і МУС прыняць усе меры для прадухілення злоўжыванняў службовым становішчам. Літоўскі прэзідэнт агледзеў будуемае памяшканне пагранзаставы ў Шальчынінкаі. Гэтае будаўніцтва абыдзецца Літве прыкладна ў 2 мільёны літаў. На новай заставе 70 чалавек будуць ажыццяўляць кантроль за 70-кіламетровым участкам граніцы. Будаўніцтва плануецца завяршыць да канца верасня.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ, БелаПАН.

У першым паўгоддзі ў Мінску было абясшкоджана 8 груп нелегальных мігрантаў

Паводле інфармацыі ГУУС Мінскага гарвыканкама, у першым паўгоддзі 1998 года ў сталіцы Беларусі органамі ўнутраных спраў абясшкоджана 8 груп нелегальных мігрантаў. Затрымана каля 140 чалавек, якія бесперашкодна прыбылі ў Мінск з Расіі, куды, у сваю чаргу, трапілі па візах, выдадзеных расійскімі пасольствамі за мяжой. Падчас адной з аперацый, праведзенай гэтай зімою, у аднапакаёвай кватэры ў Першамайскім раёне горада было затрымана 80 нелегальных мігрантаў.

Часовае ўтрыманне ў Мінску, а затым і выгнанне нелегальных мігрантаў за межы Беларусі — туды, адкуль прыехалі — абыходзіцца нятанна, канстатавалі ўдзельнікі прэс-канферэнцыі, што прайшла 21 ліпеня ў ГУУС Мінскага гарвыканкама. Аднак цяпер, дзякуючы актыўнаму ўзаемадзеянню з вярхоўным камісарам ААН па справах бежанцаў, гэтая праблема вырашаецца больш паспяхова, чым некалькі гадоў таму.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

К юбилею Адама Мицкевича

Его помнит Рим

Нашего знаменитого земляка Адама Мицкевича знают во многих странах. В разных уголках мира он оставил о себе хорошую память, добрый след и проникновенные строки.

Известно, что граждане ряда стран внесли свой вклад в борьбу за объединение Италии. Среди них был и Адам Мицкевич.

Античное искусство Древнего Рима с юных лет поэт постигал с чувством трепетного волнения и восхищения перед красотой и совершенством деяний человеческого разума. В своем творчестве Мицкевич нередко обращался к его традициям. Так в одной из поэм в качестве эпиграфа он берет слова Горация: "Неабмежаваную славу заслужылі тыя, хто асмеліўся пакінуць пратаптаныя сцежкі грэкаў і ўспяваць справы сваёй Айчыны". А в поэме "Конрад Валенрод" Мицкевич обращается к словам средневекового итальянского писателя и мыслителя Н.Макиавелли: "Бо вы павінны ведаць, што ёсць два роды барацьбы... таму трэба быць лісіцай і львом".

Дух поэзии Данте и Петрарки обострил поэтическое восприятие Мицкевича. Образ возлюбленной Марыли, звонкий и трагический аккорд всей жизни поэта, во многом схож с Беатриче для Данте и Лаурой для Петрарки.

Пройдя через Альпы 18 ноября 1829 г., поэт прибыл в Рим. Страна, художественные традиции которой, будоражили поэтический гений Мицкевича, покорила его. Нескончаемый вал впечатлений поглотил поэта до такой степени, что он не мог писать. В одном из писем своему другу Мицкевич утверждал, что о Риме трудно рассказывать, о нем следует писать только стихами. Конечно, большую часть времени Мицкевич посвящает чтению в основном римских историков. Попытки приобщения к светской жизни наводили на него скуку. Истинную радость и творческое вдохновение Мицкевич черпал в кругу своих новых друзей, среди которых были датский скульптор Б.Торвальдсен, русский художник К.Брюллов, американский писатель Ф.Купер и другие. Но наступали минуты одиночества, те тревожные и страшные минуты, когда сердце разрывалось от боли за судьбу угнетенной Родины. И тогда в сердце рождались проникновенные строки.

19 апреля 1831 г. поэт покинул Рим, казалось, навсегда. Но судьба вновь свела Адама Мицкевича, преданного идеям свободолюбия и независимости народов, с Италией, но уже Италией революционной. С 1845 г. в стране образовалось национальное движение, стремившееся объединить страну и освободить северные провинции от австрийской оккупации. Революция 1848 г. в Западной Европе была встречена Мицкевичем с великой надеждой. Борьбу с австрийским гнетом на территории Италии он рассматривал как часть борьбы за независимость своей Родины. 21 января 1848 г. Мицкевич направляется в Рим для организации легионов в поддержку патриотов. По возвращении в Париж основывает газету "Трибуна народов", со страниц которой решительно призывает к борьбе с австрийским владычеством, за независимость Италии.

В Риме не забыли его вклад. Здесь тоже готовятся отметить юбилей знаменитого поэта.

Юрий ПОПОВ.

Віншуем!

З ганаровым званнем!

"Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь" — такое ганаровае званне будзе насіць цяпер акадэмік-сакратар аддзялення медыка-біялагічных навук, дырэктар Інстытута фізіялогіі Нацыянальнай Акадэміі навук Валерый Мікалаевіч Гурын. Ва ўказе прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі адзначаецца значны асабісты ўклад вучонага ў развіццё фізіялагічнай навукі, выхаванне і падрыхтоўку навуковых кадраў.

БелТА.

Беларускія нафтавікі атрымалі дзяржаўныя ўзнагароды

За шматгадовую плённую працу, вялікі асабісты ўклад у развіццё нафтавай прамысловасці рэспублікі група работнікаў вытворчага аб'яднання "Беларуснафта" атрымала дзяржаўныя ўзнагароды. Адпаведны ўказ кіраўнік дзяржавы падпісаў 20 ліпеня.

У прыватнасці, медалём "За працоўныя заслугі" ўзнагароджаны майстар па капітальным і падземным рамонце свідравін Рэчыцкага ўпраўлення па павышэнні нафтааддачы пластоў і рамонце свідравін Раман Быбліў і начальнік цэха па здабычы нафты і газу нафтагазаздабываючага ўпраўлення "Рэчыцанафта" Якаў Кім.

Начальніку Светлагорскага аграпрамысловага ўпраўлення вытворчага аб'яднання "Беларуснафта" Віктару Латугоўскаму і загадчыку аддзела заканчэння свідравін Дзяржаўнага навукова-даследчага і праектнага інстытута нафты Барысу Мінееву прысвоена ганаровае званне "Заслужаны работнік прамысловасці Рэспублікі Беларусь".

БелТА.

Роўна праз год Валерый Лявонцьеў спеў "на біс"

Парад зорак на "Славянскім базары ў Віцебску" адкрыў папулярны спявак Валерый Лявонцьеў. Яго сольны канцэрт, які адбыўся вечарам 21 ліпеня, стаў эфектным пралогам міжнароднага фестывалю мастацтваў. Дарэчы, у мінулым годзе выступленнем Валерыя Лявонцьева завяршыўся папярэдні "Славянскі базар".

Артыст прызнаўся, што ён шчаслівы пасля гадавога перапынку зноў сустрэцца з віцебскай публікай, і пажартаваў, што сёлета арганізатары фестывалю паклапаціліся аб добрым надвор'і, бо летась яго канцэрт праходзіў пад праліўным дажджом. Тады гледачы прадэманстравалі сапраўдную мужнасць, і ні адзін чалавек не пакінуў Летні амфітэатр. У якасці ўзнагароды за гэта сваю цяперашнюю праграму Валерый Лявонцьеў назваў "Канцэртам "на біс".

Ну, а каб зноў не паўтарыўся казус с надвор'ем, спявак пачаў выступленне з песні "Чалавек дажджу".

Аднак ён спеў "на біс" як свае старыя хіты, так і новыя песні. Прычым Валерый Лявонцьеў парадаваў гледачоў не толькі песеннымі прэм'ерамі. На віцебскай сцэне дэбютаваў яго новы танцавальны калектыў, які арганічна ўпісаўся ў гэта першакласнае шоу. У дадатак да ўсяго яно суправаджалася незвычайнымі лазернымі і светлавымі эфектамі.

Як і год таму гледачы прыйшлі ў неапісальнае захапленне і доўга не хацелі адпускаць спевака са сцэны. Да новай сустрэчы з віцебскай публікай Валерый Лявонцьеў рыхтаваўся вельмі старанна.

Акрамя ўсяго іншага, ён яшчэ падрыхтаваў і сюрпрыз: песню "З намі Бог", якая да гэтага нідзе не выконвалася. Дарэчы, у хуткім часе паклоннікі яго творчасці змогуць пачуць і ўбачыць новую праграму, якой Валерый Лявонцьеў мае намер адзначыць адразу два свае юбілеі — жыццёвы і творчы.

Што ж датычыць "Славянскага базару ў Віцебску", то ў інтэрв'ю карэспандэнтам БелТА Валерый Лявонцьеў сказаў, што ён спадзяецца яшчэ не раз прыняць у ім удзел. А фестывалю спявак пажадаў запаліць на эстрадным небасхіле яркую непаўторную зорку.

Віктар КУКЛОЎ,
Эдуард ПІВАВАР, БелТА.

Таланты

Поделки Владимира Козлова

Владимир Семенович Козлов более 20 лет отработал на Чечерской фабрике художественных изделий. Он — мастер по соломоплетению. Примечательно, что и по сей день все выпускаемые изделия предприятия — в основном его разработки.

Уйдя на пенсию, Владимир Семенович любимое дело не бросает и намерен с нового учебного года создать в Чечерске при местном Доме пионеров студию по обучению школьников соломоплетению.

На снимке: *Владимир Козлов и созданные его талантом поделки.*

Фото Сергея ХОЛОДИЛИНА, БелТА.

Постскриптум

Превышая власть и полномочия, государственные структуры не должны забывать о законных правах предпринимателей

В июле прошло уже второе Всебелорусское совещание руководителей и активистов предпринимательских, профсоюзных структур и организаций, на которое, кстати, представители Администрации президента и Высшего хозяйственного суда не прибыли.

Министерство предпринимательства и инвестиций пытается защищать законные права и интересы предпринимателей. Однако "делегаты" на местах фактически назначались органами исполнительной власти и налоговыми инспекциями. Вмешательство в ход совещания и навязывание своей воли госорганами явилось прямым нарушением ст.5 Закона Республики Беларусь "Об общественных объединениях".

В статье 5 указано: "Вмешательство государственных органов и должностных лиц в деятельность общественных объединений ...не допускается, кроме случаев, предусмотренных законодательством Республики Беларусь". По представительству и процедуре избрания делегатов, с точки зрения закона, мероприятие, проведенное 28 мая Министерством предпринимательства и инвестиций, можно считать только совещанием этого министерства и государственных структур со своими подчиненными с приглашением отдельных предпринимателей и оно не может выражать мнение всех предпринимателей республики.

Государство проводит в отношении предпринимательства практику двойных стандартов. С одной стороны, оно вводит в заблуждение мировую общественность и своих граждан, провозглашая курс на развитие и поддержку предпринимательства, а, с другой стороны, всё делается для уничтожения деловой активности в стране. Участники совещания полностью согласились с тем, что Беларусь справедливо считают зоной, неблагополучной для предпринимательства.

Резкой критике подверглась политика государства в области сертификации товаров и валютного регулирования. В стране существует несколько валютных курсов и официально приобрести валюту практически невозможно, но в то же время штрафы за нарушение валютных операций в несколько раз превышают месячный заработок граждан. Законы, декреты и указы принимаются в Беларуси бессистемно, зачастую противоречат друг другу и составляются безграмотно с юридической точки зрения. Сегодня указы и декреты лоббируют только интересы узкой группы людей в ущерб интересам всего общества. Непродуманные и непрофессиональные действия властей часто противоречат здравому смыслу, интересам потребителей, влекут за собой увеличение конечной цены товара и создают искусственные препятствия для поступления на отечественный рынок дешевых товаров.

С марта Гродненский облисполком незаконно отказывает в регистрации Гродненского областного профсоюза предпринимателей. Участники совещания просили прокуратуру Республики Беларусь рассмотреть вопрос о возбуждении уголовного дела в отношении должностных лиц Министерства юстиции, управления юстиции Гродненского облисполкома и Гродненского горисполкома по признакам преступлений, предусмотренных ст.133 (нарушение законных прав профсоюзов), ст.168 (халатность) и ст.167 УК РБ (превышение власти и служебных полномочий). Было решено просить Министерство юстиции Республики Беларусь провести в своих подразделениях учебу с целью обучения своих работников минимальным юридическим навыкам.

На совещании было заслушано сообщение о создании Республиканского профсоюза предпринимателей и принято постановление о подготовке документов для создания организационной структуры типа конфедерации.

Не обошли вниманием участники совещания и официальные данные о так называемом экономическом росте в Беларуси. Они считают, что эти "успехи" получены за счет фальсификаций и искажения статистических данных. В связи с катастрофическим ухудшением условий жизни и хозяйствования в Беларуси признано необходимым проведение массовых общереспубликанских акций протеста.

Единогласно было принято решение о проведении таких акций во второй половине 1998 года и первой половине 1999 года в том случае, если правительство не примет мер по выполнению предложений, изложенных в приложении №2. В этом приложении содержатся **Предложения о неотложных мерах по изменению действующего законодательства в РБ, направленного на развитие малого предпринимательства** и включают в себя 24 пункта. Для координации работы по организации массовых акций протеста и переговоров с представителями заинтересованных сторон решено создать рабочую группу.

Валерий ЛЕВОНЕВСКИЙ.

Народная Воля 24 ЛІПЕНЯ 1998 г.

Стоп-кадр

Китайские мотивы.

Зеркало

Белорусский царь

"Паис" (Испания):

"Решение Соединенных Штатов и Европейского Союза запретить въезд на их территории президента Беларуси и его главного штаба (всего - более сотни постов), делает официальной "холодную войну" между Минском и Западом, к которой привели гротескные действия президента Александра Лукашенко.

Этому столкновению, которое может иметь тяжелые последствия для страны с 10-миллионным населением, зажатой между Россией и Польшей, предшествовали события в конце июня, когда западноевропейские и американский послы покинули Минск.

У Минска мало шансов выиграть что-нибудь в этом забавном вызове. Его огосударственная экономика скользит вниз с той же скоростью, что и ее рубль. Его отношения с Европой и Вашингтоном находятся на уровне ниже минимального из-за деградированной политической ситуации и низкой оценки прав человека президентом Лукашенко. ЕС, который в прошлом году уже сократил на две трети свою помощь Беларуси, готовит новые меры против столь уникального режима, являющегося зародышем региональной дестабилизации".

Китайские диссиденты начинают кампанию в поддержку новой партии

"Интернэшнл геральд трибюн" (США):

"Бросив открытый вызов коммунистической партии, заявляющей о намерениях проводить реформы, 79 китайских диссидентов из 19 провинций подписали открытое письмо, которое призывает к освобождению пяти инакомыслящих, которые были арестованы на прошлой неделе за попытку открыто зарегистрировать свою политическую партию.

Вместо того чтобы отступить, многие из тех, кто подписал открытое письмо, говорят, что они возмущены арестом и используют возможность заложить легальные и теоретические основы более сильной политической оппозиции в Китае. Они начали также организовывать общенациональную поддержку арестованных.

Задержанные используют редкостную возможность в нынешней китайской истории. Президент Цзян Цзэминь консолидировал свою власть и в последние шесть месяцев проявил признаки того, что его правительство может более терпимо, чем раньше, относиться к свободе слова. Диссиденты знают также, что Цзян вложил гигантский политический капитал в улучшение отношений с США, и потому проверяют приверженность Пекина реформам непосредственно после недавнего визита президента Билла Клинтона.

Хотя диссиденты разослали, наверное, дюжину открытых писем за последние недели, отправленное в прошлый четверг примечательно и в отношении большого числа подписавших, и бесстрашным тоном многих из принявших в этом участие.

Но китайский закон ставит перед диссидентами дилемму. Образовывать политические партии без регистрации противозаконно, но закон не предусматривает никакой процедуры регистрации новых политических партий".

Хирург заявляет, что Кастро лечили от заболевания мозга

"Индепендент" (Великобритания):

"Кубинский президент Фидель Кастро подвергся лечению серьезного заболевания мозга минувшей осенью, сообщает кубинский хирург, которая утверждает, что она была членом врачебной бригады, лечившей его.

В эксклюзивном репортаже в издающейся в Майами на испанском языке газете "Нуэво Геральд" доктор Элизабет Трухильо сказала, что она бежала с Кубы в апреле этого года и в отношении ее была предпринята попытка похищения в Коста-Рике, которую, как она считает, осуществляли кубинские агенты.

В интервью, данном в секретном месте в Коста-Рике, доктор Трухильо сказала, что Кастро, который всегда держал в секрете состояние своего здоровья, был срочно положен в Гаванский центр медицинских и хирургических исследований с диагнозом "гиперинтенсивная энцефалопатия".

Эта болезнь начинается со скачка кровяного давления, часто приводит к инсульту и частичному парезу и может быть фатальной. Хирург, рассказ которой не подтверждается никакими другими источниками, сказала, что медицинская бригада давала ему сильные успокоительные".

Немцы шпионили в пользу Британии

"Таймс"(Великобритания):

"Три агента германской секретной службы, отданные под суд в Мюнхене, обвинены в приобретении военных секретов в России для продажи их в MI-6. Сообщается, что они приобрели сотни совершенно секретных документов, компьютеров и вооружений в 1991—1994 годах у российских военных, выводившихся из бывшей Восточной Германии.

Предполагается, что агентам выдали списки того, что можно купить у русских в ходе операции, организованной Вашингтоном и Бонном. Они продали некоторые из секретов британской разведке".

В Китае открыто обсуждают возможность девальвации юаня

"Вашингтон пост" (США):

"Китайские политики и бизнесмены пустились в непривычную полуоткрытую дискуссию по поводу будущего китайской валюты — юаня. Несмотря на официальные опровержения, многие китайские экспортеры желают девальвации юаня, вызывая тем самым опасения, что новый азиатский гигант усугубит кризис, переживаемый экономиками региона.

Премьер-министр Китая утверждает, что юань не будет девальвирован. Но экспортеры считают, что эта мера сделает китайский экспорт дешевле и тем самым повысит конкурентоспособность китайских товаров за границей.

Во время недавнего визита в Китай президент Клинтон одобрил линию властей Китая на поддержание курса юаня, сказав: "Китай продемонстрировал настоящий государственный подход и силу, удерживая курс юаня".

Однако темпы роста китайского экспорта замедлились и в первом полугодии 1998 г. составили 7,6 проц. по сравнению с 21 проц. в целом за 1997 год. И некоторые говорят, что Китай не будет за счет собственного благополучия платить за то, чтобы азиатские экономики находились на плаву.

В настоящее время китайское общество представляет собой сплав самых разных интересов с огромной разницей между регионами, отраслями промышленности, предприятиями и людьми. Один из примеров раскола китайского монолита — то, что экспортеры выступают за более дешевый юань. "Расстояние между нашими провинциями так же велико, как между вашими странами", — сказал один из китайских официальных лиц, объясняя, как трудно Пекину учесть интересы всех".

"Интерфакс".

Балгарыя сёння

3. Тайны духмянай ружы

(Заканчэнне. Пачатак у №№129, 130.)

Прыгожыя ў Балгарыі ружы. Як нідзе. Духмяныя і яркія. Кажуць, яе пах увабраў у сябе водар палёў, гор і мора, подых садоў і вінаграднікаў, усёй тутэйшай зямлі.

І любяць іх тут, як нідзе. Яны для балгар, як для нас папараць-кветка і васілёк разам узятыя. Толькі ў адрозненне ад нас тут перад кожным домам цвітуць ружы, пра іх складаюць песні, імі называюць кафэ і магазіны. Ружа — сімвал сваёй зямлі і лепшай долі.

Чаму менавіта яна? Тайну прыадчыняе старажытны Несебр, заснаваны яшчэ ў пятым стагоддзі да нашай эры і аб'яўлены ЮНЕСКО горадам-помнікам сусветнага значэння. Шмат пра што цікавае распавядаюць яго камяні і старажытныя будынкі.

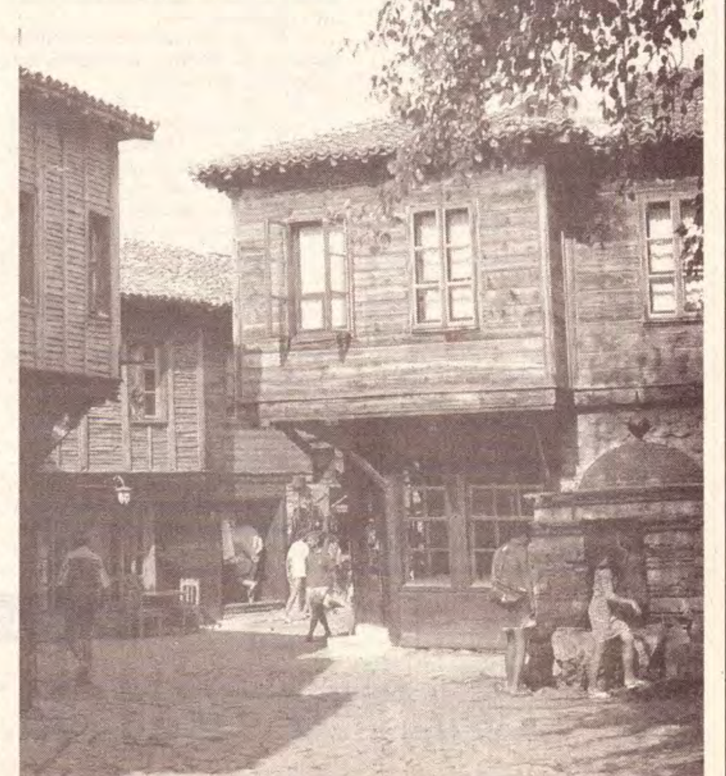
Тут адразу звяртаеш увагу на нязвыклыя будынкі, вузейшыя ўнізе і шырэйшыя зверху (глядзі на здымак). Другі паверх, бывае, амаль у паўтара разы шырэйшы за першы. Гэта так званы стыль чарнаморскай адраджэнцкай архітэктуры. Нарадзіўся ён у часы турэцкай акупацыі.

Пяць стагоддзяў Балгарыя была пад прыгнётам Асманскай імперыі. "Старэйшы брат", а туркі менавіта так сябе называлі, спрабаваў знішчыць балгарскую мову, культуру, гісторыю, навязваў свае погляды на жыццё. На што толькі не ішлі, каб выкарчаваць усё нацыянальнае. З гэтай мэтай забаранялі нават узводзіць прасторныя грамадскія будынкі, цэрквы. Вось такія яны "старэйшыя браты" паўсюдна.

Ды любоў балгар да сваёй Радзімы была мацнейшай. Яна і падказала ім выйсце. Першы паверх узводзілі маленькі, які дазвалялі акупанты, а другі з дапамогай вынайдзеных тэхнічных рашэнняў значна пашыралі, што павялічвала аб'ём музеяў, грамадскіх будынкаў. У іх, такім чынам, магло збірацца больш людзей, якія вывучалі сваю гісторыю, культуру, любаваліся творамі мастацтва і дзівоснымі малюнкамі руж. Яркія ружы напаміналі ім аб ранейшым вольным жыцці і былі сімвалам надзеі. З імі балгары і захавалі праз доўгія пяць стагоддзяў і сваю мову, і сваю культурную адметнасць. Больш таго, яшчэ болей палюбілі свой край, узмужнелі духам.

Такая архітэктура знаходзіць прымяненне і цяпер. У межах перанаселенага гарадка, дзе цесныя вулачкі і няма свабоднай зямлі, пашырэнне другога паверха — найлепшы варыянт для стварэння больш прасторных апартаментаў. Дарэчы, такі падыход даўно прыжыўся ў многіх мясцінах. Шырока выкарыстоўваюць яго і новыя балгары. Мы залюбаваліся адным такім шыкоўным новым асабняком, з моцна пашыраным і прыгожа аздобленым другім паверхам. Пачуўшы нашыя размовы аб удалым пашырэнні другога паверха, гаспадар адчыніў брамку і сярдзіта вымавіў: "З мяне хапіла б і плошчы першага паверха, а ўзвёў такі другі паверх, каб мае дзеці і ўнукі, і іх дзеці і ўнукі помнілі і не забывалі, калі і чаму з'явіліся такія другія паверхы. Няўжо вам гэта не зразумела?" І ён моцна бразнуў клямкай брамкі.

На фоне ўсмешкі і гасціннасці да іншаземцаў гэта выглядала неяк недарэчна. Спярша падумалася, што, мабыць, гаспадар не ў гуморы, вось і ўспылiў. Ды работніца фірмы, якая паказвала нам горад, патлумачыла: "Вось такія мы бываем, калі нехта хоць чым закранае наша нацыянальнае любства". Усе сумненні развеяў вывад даследчыкаў Чыкагскага універсітэта, які патрапіў на вочы і які шырока абмяркоўвалі вядучыя балгарскія газеты. Вучоныя аднаго з вядучых амерыканскіх універсітэтаў вырашылі высветліць, якія народы лепей любяць сваю краіну, ці, гаворачы навуковай мовай, якая ступень

нацыянальнай гордасці народаў. Спонсарамі і заказчыкамі даследавання выступілі буйныя сусветныя прамысловыя і фінансавыя карпарацыі, бо, на іх думку, нацыянальная годнасць і гордасць — самы каштоўны капітал і патэнцыял, і таму варта укладваць сродкі ў краіны, дзе цэняцца менавіта такія пачуцці. Даследаванне яшчэ раз пацвердзіла як агульнавядомае, так і выявіла нечаканасці.

Вось як выстраіліся краіны па нацыянальнай гордасці сваіх народаў. Першае месца — Аўстрыя, другое — ЗША, трэцяе — Балгарыя, чацвёртае — Венгрыя, пятае — Канада... восьмае — Японія... У дваццатку ўвайшлі Польшча, Вялікабрытанія, Галандыя, Швецыя, Германія, Чэхія, Расія, Італія, Латвія... Як бачым, там, дзе высокае пачуццё нацыянальнай гордасці, там і высокі ўзровень жыцця і прагрэсу. (Аўстрыя, ЗША, Галандыя, Швецыя, Японія, Германія, Канада, Англія, Італія...). Тут няма нічога новага, ісціна агульнавядомая. Аб ёй не ведаюць хіба што ў Беларусі і працягваюць ганьбіць "нацыяналістаў", а потым здзіўляюцца, чаму не ідуць інвестары.

Для шырокай публікі, мабыць, не зусім зразумела знаходжанне ў верхняй частцы даследавання такіх краін, як Латвія, Польшча, Чэхія, Венгрыя... Узровень жа жыцця тут зараз невысокі. Але ён пакуль такі, бо ранейшыя ўмовы не давалі раскрыцца галоўнаму духоўнаму патэнцыялу. Калі такая магчымасць прадставілася, дык глядзіце, як яны рашуча і імкліва пайшлі наперад.

З прыемнасцю сустрэты вынікі даследавання ў Балгарыі. Аб іх газеты паведамілі на першых старонках вялізнымі загалоўкамі. Фірмачы і бізнесмены ад задавальнення паціралі рукі, маўляў, цяпер сусветны капітал ахвотней пойдзе на Балканы.

Другое, што захапляе і ўражвае ў старажытным Несебры — старадаўнія цэрквы. Так, царква святога Спаса ўзведзена ў 1390 годзе. І стаіць амаль як новая. Царква святога Іаана пабудавана ў XIII стагоддзі і добра захавалася. Глядзіш на іх, успамінаеш пра якасць сённяшняга будаўніцтва і міжволі думаеш: "Дык калі ж яно было больш прагрэсіўным: тады ці цяпер?" Сёння ўсе гавораць аб прагрэсе. І ён ёсць. Але ж праз пяць—дзесяць гадоў з новых будынкаў абсыпаецца абліцоўка, праз 60—80 гадоў развальваюцца панельныя дамы. А гэтыя, складзеныя з гліны, камянёў і цэглы стаяць па 700 гадоў, і ні даждж, ні вятры, ні землятрусы не зруйнавалі іх.

Відаць, чалавецтва проста згубіла рэцэпты старажытных будаўнікоў, умельства якіх ніяк не можам дасягнуць. Доказ таму і егіпецкія піраміды. Не, ёсць тут тайна. Яна ў тым, што далёкія продкі ўмелі многае рабіць лепш, чым мы цяпер. І сам сабой напрошваецца вывад аб тым, як важна берагчы галоўны чалавечы скарб — набыткі і дасягненні ўсіх пакаленняў і ўсіх народаў. Нават тое, што сёння здаецца камусьці і нязначным. Бо праз гады і стагоддзі яно можа аказацца найвялікшым скарбам і набыткам.

У Балгарыі гэта разумеюць. Яскравы доказ таму — злая рэпліка гаспадара катэджа аб тым, што другі паверх патрэбен як напамінак дзецям, унукам і праўнукам аб мінулым свайго краю.

Калі зразумеюць агульнавядомыя ісціны ў нашым краі і перастануць вынішчаць беларускае, а новыя беларусы пачнуць выкарыстоўваць у сваіх катэджах колерную гамму народа — бел-чырвона-белую?

Пазнаёміцца з жыццём Балгарыі і добра адпачыць у гэтай краіне, а таксама ў Турцыі, Грэцыі, Егіпце можна з фірмай **"Алакс Канхепол". Тэлефоны ў Мінску 220-18-54, 220-88-54, у Магілёве — (0222) 25-00-82.**

На здымках: *Пах ружы. Вулачка Несебра з дамамі ў стылі адраджэнцкай архітэктуры.*

Іван МАКАЛОВІЧ.

Политринг

Женщинам – изменял, партии – никогда!

Герхард Шрёдер, 53-летний премьер-министр земли Нижняя Саксония, официально выдвинут кандидатом от Социал-демократической партии на пост канцлера на предстоящих 27 сентября парламентских выборах в Германии. Руководство СДПГ — крупнейшей политической партии ФРГ — приняло данное решение сразу же, когда стали известны предварительные итоги земельных выборов в Нижней Саксонии, где социал-демократы, набрав 47,9% голосов, одержали самую убедительную за все послевоенные годы победу.

Завоевав абсолютное большинство (83 места) в ландтаге Нижней Саксонии — федеральной земли с населением 7,8 миллиона человек, расположенной на северо-западе Германии, — социал-демократы подтвердили серьезность своих претензий на власть в Бонне.

Выборы сопровождались интригой внутри самой СДПГ. Дело в том, что в отличие от правящей коалиции в составе блока ХДС/ХСС и партии свободных демократов, уже выдвинувших Гельмута Коля в качестве официального лидера, социал-демократы до сих пор ориентировались на две фигуры — Герхарда Шрёдера и председателя партии Оскара Лафонтена. Нижнесаксонский премьер, являющийся сегодня самым популярным политиком Германии — по уровню симпатий он опережает Гельмута Коля на добрые 30 пунктов в соотношении примерно 63 против 33, — открыто поставил выдвижение своей кандидатуры в прямую зависимость от результатов выборов в родной земле. Шрёдер заявил, что в случае потери более чем двух процентов голосов в сравнении с итогами предыдущих выборов 1994 года, он потеряет моральное право претендовать на лидерство в СДПГ.

Теперь, когда обнародованы окончательные результаты выборов и социал-демократы не только не потеряли, но даже прибавили 3,6% по сравнению с 1994 годом, стало очевидно, что такая честность и требовательность Шрёдера-политика по отношению к себе принесла ему значительные дивиденды.

В Бонне, в штаб-квартирах партий правящей коалиции, результаты нижнесаксонских выборов вызвали определенное замешательство. Генеральный секретарь ХДС Петер Хинтце заявил о "разочаровании", премьер-министр Баварии и один из лидеров ХСС Эдмунд Штойбер подчеркнул, что Шрёдер станет "самым серьезным соперником" для нынешнего канцлера. Но, пожалуй, самой эмоциональной стала реакция министра финансов и председателя ХСС Тео Вайгеля. "Пусть Шрёдер готовится, очень скоро он почувствует на себе, что за соперник Гельмут Коль", — сказал Вайгель. Большим шоком для правящей коалиции стал провал в Нижней Саксонии свободных демократов, получивших всего 4,9% голосов и оказавшихся за бортом земельного парламента, для чего им было необходимо преодолеть 5-процентный барьер. Если подобное повторится в сентябре, но уже в масштабах всей страны, нынешняя коалиция, где Св.ДП является младшим партнером, вообще перестанет существовать.

Сегодня с определенностью можно сказать, что нынешняя избирательная кампания в Германии будет самой ожесточенной за все послевоенные годы. Никогда еще за 16 лет своего пребывания у власти у Гельмута Коля не было столь серьезного соперника. Герхарду Шрёдеру удалось объединить в себе неповторимое обаяние, которое было присуще легендарному Вилли Брандту, и исключительную компетентность в вопросах экономики, отличавшую среди видных немецких социал-демократов разве что Гельмута Шмидта.

Герхард Шрёдер родился и вырос в бедной многодетной семье. Его отец — простой рабочий — погиб в 1944 году в Румынии, а мать была уборщицей. В юношеские годы Герхарду пришлось бросить школу и начать работать, чтобы как-то поддержать мать. Он трудился подсобником на стройке, был разъездным агентом по продаже товаров. Экзамены на аттестат зрелости будущий кандидат в канцлеры сдал лишь после вечерней школы, после чего закончил юридический факультет. В конце 60-х, будучи адвокатом, Шрёдер вступил в молодежную организацию СДПГ "Молодые социалисты", которую вскоре возглавил. В должности председателя "Молодых социалистов" неоднократно бывал в Москве, хорошо знаком с Фиделем Кастро. С 1990 года Шрёдер — бессменный премьер-министр земли Нижняя Саксония. Женат четвертым браком на Дорис Кепф — репортере журнала "Фокус". Кстати, предыдущая супруга Шрёдера — Хильтруд — возглавляет известный общественный фонд помощи жертвам Чернобыля.

Новый лидер СДПГ пользуется огромной симпатией не только у простых немцев, многие из которых перед лицом 5-миллионной безработицы со страхом смотрят в будущее, но и имеет значительный авторитет среди представителей крупного бизнеса. Он — член правления концерна "Фольксваген" и личный друг его президента, Фердинанда Плеха. Шрёдер выступает за активное вмешательство государства в вопросы экономики. Недавно он как земельный премьер-министр инициировал национализацию металлургических заводов компании "Зальцгиттер", сохранив для Нижней Саксонии 8 тысяч рабочих мест. И хотя земельной казне это обошлось в один миллиард марок и натолкнулось на жесткую критику из Бонна, у рабочих и служащих по всей стране подобный сильный шаг вызвал одобрение.

"Эре Коля приходит конец", — такими словами Шрёдер открыл пресс-конференцию в Ганновере, главном городе Нижней Саксонии, куда для освещения выборов съехалось небывалое число журналистов со всего мира — свыше 3 тысяч. Кстати, Шрёдер показывает себя весьма жестким политиком. Он выступает за расширение прав полиции по подслушиванию телефонных разговоров и визуальному наблюдению за криминальными группировками, ужесточение пограничного и визового контроля, а также требует немедленной депортации иностранных граждан, совершивших в Германии даже мелкие правонарушения.

В апреле Гельмуту Колю исполняется 68 лет. За 16 лет своего пребывания на посту канцлера он не раз демонстрировал чудеса политического выживания. Но, видно, в борьбе с молодым и популярным Шрёдером Колю придется нелегко. Жизнь показывает, что немцы хотят перемен в руководстве страной и перемены эти — не за горами. Впрочем, до осени еще есть время...

Согласно последнему опросу, проведенному телекомпанией ЦДФ, если парламентские выборы состоялись бы завтра, СДПГ получила бы на них 51% голосов (показатель февраля — 44%), тогда как блок ХДС/ХСС — всего 30% (34% в феврале). Что касается личностей, то здесь разрыв еще ощутимее: кандидат социал-демократов Герхард Шрёдер пользуется поддержкой 62%, тогда как Гельмуту Колю симпатизируют всего 28% избирателей.

Если провести параллель с ситуацией четырехлетней давности, то и тогда социал-демократы прочно лидировали по опросам, однако в марте наступил перелом. В результате выборы 1994 года завершились победой Гельмута Коля и его партии. В марте 1998-го никаким переломом и не пахло, более того, социал-демократы прочно закрепляют за собой первую позицию в политическом рейтинге. Настроение в рядах ХДС сегодня близкое к панике. Раздаются даже голоса о необходимости срочной замены нынешнего канцлера на посту главного кандидата. Все говорит о том, что модель предвыборной кампании, разработанная под руководством генерального секретаря ХДС Петера Хинтце, после провала в Нижней Саксонии терпит крах уже по всей стране. Ставя во главу угла предвыборной кампании колоссальный политический опыт Коля, компетентность ХДС в вопросах экономики и европейскую интеграцию, Хинтце и его эксперты явно просчитались и теперь сильно напоминают продавцов, рекламирующих залежалый товар, который никто не берет.

Главной темой, волнующей сегодня немцев, является безработица. Свыше 70% избирателей считают, что она станет центральной на предстоящих выборах. И действительно, именно вокруг пяти миллионов "лишних людей" (рекорд послевоенной Германии) и разворачивается основная борьба, в которой позиции СДПГ как партии, традиционно выступающей за социальную справедливость, неизмеримо сильнее. Создается впечатление, что только чудо в экономике может спасти нынешнее правительство от поражения в сентябре.

Сюрприз социал-демократам преподнесли "зеленые" — их потенциальный партнер по будущей возможной коалиции в Бонне: на съезде в Магдебурге делегаты этой партии проголосовали за избирательную платформу, предусматривающую повышение цены на бензин до 5 марок за литр (правда, поэтапное, рассчитанное на 10 лет), а во внешней политике — выход Германии из НАТО и отказ от участия бундесвера в миротворческих операциях в бывшей Югославии. Эти 5 марок за литр бензина оказались для оппозиции настоящим шоком, если принять во внимание, что кандидат СДПГ на пост канцлера Шрёдер, являясь членом правления концерна "Фольксваген", уже давно защищает интересы автомобильной промышленности. Особая позиция "зеленых" по НАТО и бывшей Югославии также рискует создать серьезные трудности в отношениях Германии с союзниками: ведь по существующей в ФРГ традиции, лидер младшего партнера по коалиции всегда становился вице-канцлером и министром иностранных дел. Нынешний глава внешнеполитического ведомства Клаус Кинкель — одновременно и представитель партии свободных демократов. На практике это означает, что после выборов в сентябре этот пост вполне может занять лидер "зеленых" Йошка Фишер, партия которого на официальном уровне требует роспуска НАТО. Подобный политический расклад в ФРГ даже невозможно было себе представить лет десять-пятнадцать назад.

Кстати, Анджела Меркель, министр по делам окружающей среды, недавно заметила, что "в инициативе "зеленых" есть рациональное зерно"... И как бы под стать этому глава концерна "Фольксваген" Фердинанд Плех сообщил журналистам, что его конструкторы уже создали двигатель, расходующий 3 литра горючего на 100 километров, а в настоящее время вплотную работают над "двухлитровым вариантом". Это заявление стало сенсацией в мире автомобильных экспертов. Без труда можно представить, что при цене 5 марок за литр новые сверхэкономичные модели выведут "Фольксваген" в абсолютные лидеры среди конкурентов на мировом рынке.

Время, остающееся до выборов в Бундестаг, принесет еще немало сюрпризов. Борьба обещает быть острой и бескомпромиссной. От этого зависит дальнейшая судьба Германии.

Леонид ЧЕРЕПОВИЦКИЙ, собственный корреспондент "Народный воли" в Федеративной Республике Германия.

На сувязі — Швецыя

"Вольва" — злосны неплацельшчык падаткаў

Пачынаючы з 1990 года, кампанія "Вольва" не заплаціла ніводнай кроны падаткаў. Разумная палітыка рэвізораў, рахункаводаў і бухгалтараў фірмы дапамагае ёй усякі раз "зводзіць дэбет і крэдыт" такім чынам, што дзяржава не атрымлівае з яе ў прамым сэнсе ні капейкі. Пры гэтым штогадовыя даходы "Вольва" перавышаюць паўмільярда долараў. Пазбегнуць выплаты падаткаў дапамагаюць "дзіркі", якія ёсць у падатковым заканадаўстве.

Хітрая эканамічная палітыка прадпрыемства была выяўлена зусім выпадкова, калі адна з тэлевізійных праграм шведскага тэлебачання, робячы праграму аб "Вольва", пацікавілася тым, якія даходы атрымлівае дзяржава ад самага багатага шведскага работадаўца. Фабрыка дае работу амаль ста тысячам чалавек у самой краіне і, акрамя таго, мае вялікую колькасць філіялаў ва ўсім свеце. Факт нявыплаты падаткаў выклікаў мноства дэбатаў у прэсе і парламенце. Папулярны лозунг "Добра "Вольва" — добра Швецыі" набыў зусім іншы сэнс. Каля сотні рэвізораў пачалі тытанічную працу, якая будзе завершана, бадай, толькі ў наступным тысячагоддзі.

Кампаніі "Вольва" ўжо цяпер прад'яўлены іск на 800 мільёнаў долараў за нявыплату падаткаў. Адбылося некалькі судоў, праўда, пакуль што безвыніковых з пункту гледжання поступлення грошай у казну краіны. Але яны небескарысныя з пункту гледжання ўдасканалення падатковага заканадаўства. Ні дзяржава, ні "Вольва" адступаць, аднак, не збіраюцца.

У пачатку года былі прыняты папраўкі да падатковага заканадаўства, згодна з якім падатковая палітыка "Вольва", здавалася б, стала немагчымай. І ўсё ж за чарговы справаздачны перыяд гэта кампанія зноў прадастаўляе ў якасці падаткаў... 0,0 кроны. Як кажуць, трэба ўмець.

У Швецыі, дзе нявыплата падаткаў з'яўляецца "восьмым смяротным грахом", пытанне аб падатковай палітыцы "Вольва" мае ў першую чаргу не эканамічны, а маральна-этычны характар. Калі дабрабыт краіны залежыць ад таго, наколькі яе грамадзяне добрасумленныя ў выплаце падаткаў, пытанне аб "Вольва" становіцца прынцыпова важным. Аднак апошняя нявыплата падаткаў гэтай кампаніяй зноў паставіла пад сумненне асноўны прынцып эканомікі краіны.

Інэса МОІН, БелТА.
Стакгольм.

В Силиконовой долине не хватает рабочих рук

В Силиконовой долине назрела острая проблема нехватки рабочих рук, а точнее — мозгов, передает агентство "Франс Пресс". В этой местности, штат Калифорния, сосредоточено производство программного обеспечения, компьютерных игр, компьютеров и комплектующих. Руководители фирм видят выход в привлечении иностранной рабочей силы. Единственным препятствием является квота на иммиграцию, но Сенат уже одобрил законопроект об увеличении этой квоты для квалифицированных иностранцев.

По данным Американской ассоциации информационных технологий, в этой отрасли остаются свободными 346.000 рабочих мест, что составляет 10% от общего числа занятых в информатике. И даже если в Конгрессе эти цифры подвергают сомнению, масштаб проблемы не становится меньше. Сами американцы не склонны переезжать в перенаселенную Силиконовую долину, где их встречают запредельные цены на жилье и забитые транспортом дороги. Вот и приходится компаниям переманивать ценных служащих друг у друга. Результатом этой войны нанимателей стала такая текучесть кадров, что четверть персонала каждый год меняет место работы.

Чтобы помнили...

Исповедь остарбайтера №997

Василию Семеновичу Бойкачеву 69 лет. Пятнадцатилетним мальчиком он был угнан в Германию на принудительные работы. Фашисты заставили его работать на военном заводе, где выпускались снаряды.

Мальчишка страшно мучался от того, что свои юные силенки вкладывал в изготовление смертоносных снарядов. Ведь от них могли погибнуть его мать, братья, будущая невеста, друзья... Полвека после войны, как рваный осколок в теле, носил Василий Семенович боль в своей совести. Никому — ни жене, ни сыну, ни родственникам — не рассказывал он о том, что пришлось ему пережить. Чувство огромной вины не позволяло ему это сделать. И только в 1995 году, в книге "Не убить человека", рядом с воспоминаниями и статьями Алеся Адамовича, Василя Быкова, Светланы Алексиевич появилась и его исповедь. Вместе с известными писателями и журналистами Василий Семенович попытался философски осмыслить все, что пришлось пережить во время войны, показать главное — какую боль и страдание несет война и какой это неоценимый дар — жизнь.

Он сам принес книгу в редакцию. Попросил, чтобы его исповедь напечатали в газете. Василию Семеновичу не нужна слава. Он хочет, чтобы подрастающее поколение знало о той страшной войне, ценило, как это здорово жить в мире и согласии, жить в своей семье, с любимыми людьми...

"...В мою родную деревню Малевичи, что на Гомельщине, война ворвалась 5 июля 1941 года. Короткий бой отгремел и затих. Три дня сельчане убирали трупы наших солдат и хоронили на кладбищах.

До 13 августа 1941 года через деревню Малевичи проходила линия фронта. Наша семья и соседи прятались от пуль и снарядов в специально вырытом убежище.

...Вдруг у входа в блиндаж, где находился мой отец, разорвался снаряд. Осколок угодил ему в сердце, и он умер мгновенно.

Когда стрельба утихла, я взгромоздил наши жалкие пожитки на раненую корову Машку. Пристроил на узлах и младшего братика. Мама была парализована горем, и на мои детские плечи легла забота о семье.

Отца мы оставили в убежище. Вход плотно прикрыли. На следующий день под свист пуль и разрывы снарядов я и дядя Сергей пробрались к убежищу, чтобы похоронить отца. Когда я взглянул на него, мне показалось, что схожу с ума: отцовская голова лежала в стороне от его тела... "Ах, проклятые коты, совсем одичали... Это же надо — перегрызли шею, в людоедов превратились", — тихо, почти шепотом произносит дядя Сергей. Он поднимает голову отца, прикладывает ее к туловищу... Здесь же мы его и похоронили.

...Лютая ненависть к врагу, желание отомстить за гибель родных переполняли мое сердце. Но что мог я, мальчишка? И тогда я думал о своем друге Васе Шевцове. Мой сверстник стал героем.

...На чердаке дома Васи Шевцова красноармейцы установили пулемет. Во время боя Василий подавал пулеметчику ленты с патронами. Но вот поступил приказ отступать, и красноармейцы оставили пост. Пулемет умолк. И тогда Василий принял бой. Он лег за пулемет и стал поливать врага свинцом. Увлекшись стрельбой, он не заметил, как фашисты проникли в дом, поднялись на чердак...

Шевцова вывели на улицу. Дом, подожженный со всех сторон, пылал, как факел. Несколько раз Василия прокололи штыком в живот, а затем полуживого бросили в горящий дом.

...Когда гитлеровские войска двинули на восток, мы вернулись на родное пепелище.

В августе 1941 года руководитель малевичской подпольной группы Иван Шпаков поручил мне собрать оружие для партизанского отряда и заниматься разведывательной работой. А затем я стал связным партизанского отряда "Железняк".

Так прошло три года.

...Возле погреба меня подкараулили гестаповцы и полицаи. Когда кончились страшные пытки и побои, однажды утром автоматчики вытолкали меня и еще двух человек из хаты и повели по дороге в сторону железнодорожной станции Красный Берег.

...В бобруйском лагере я пробыл несколько дней. 25 апреля 1944 года всех, кто мог двигаться, немцы построили в колонну и погнали на станцию. Нас везли на чужбину, в фашистскую Германию...

...В лагере нам выдали дневной паек: две картофелины, кружку воды и 100 граммов хлеба. Все это исчезало мгновенно, не утолив и сотой доли жгучего голода. Даже не оставив во рту вкуса пищи.

...Слабость, головокружение, боль в животе... В глазах всеми цветами вспыхивают радуги... Ноги не держат. Хочется лечь и замереть неподвижно. Но сколько таких неподвижных выносят каждый день за пределы лагеря... Жажда жизни толкала меня искать любое пропитание. Не сдаваться. Я цеплялся за жизнь. Я чувствовал, что войне скоро конец...

...Но вот по лагерю объявили построение. Доходяг оставляли, отбирали более крепких. В их число попал и я. Нас погрузили в вагоны и повезли в неизвестном направлении.

...Так я попал в концлагерь города Мользайма.

Сколько жестокости, несправедливости, боли и обид довелось мне испытать в фашистской неволе. Но вся эта темная масса зла не могла заслонить собой, вычеркнуть из моей памяти доброту и человечность немцев-тружеников к малолетним узникам. Сколько буду жить, всегда буду помнить об этом.

После очередного налета американской авиации мы расчищали улицы города от завалов. Я таскал кирпичи, доски, искореженные трубы, арматуру. Рядом с нами нередко оказывались жители города. Вдруг я услышал женский голос: "Юнге, юнге..." Оборачиваюсь. Немолодая женщина смотрит на меня и показывает на обочину тротуара. Отошла в сторону. Остановилась. Наблюдает за мной. Я подошел к указанному месту и увидел небольшой сверток. Там был хлеб, намазанный тонким слоем жира, и ломтик колбасы. Взяв подарок, я поклонился этой доброй женщине. Она помахала мне рукой и ушла.

Я никогда не забуду, как худой, сгорбленный, старый рабочий Макс Гофман, видя, как с каждым днем я все больше слабею, делился со мной своим жидким бутербродом. Как начальник цеха Бриль, человек средних лет, потерявший на восточном фронте ногу, вызвал меня в свой кабинет и вручил поношенные, но добротные ботинки желтого цвета. Из-за мозолей носить деревяшки было невозможно, и по бетонному полу я ходил босиком...

Поначалу меня определили на строительство бомбоубежища для лагерной охраны. Мы возили на тачках бетон для заливки стен. Руками я собирал раствор в тачку и довозил до стены. От боли, обиды и бессилия плакал.

...Когда пригнали группу новых людей, меня перевели работать на военный завод.

...День и ночь здесь полыхали огненные печи, в которых добела накалялись стальные болванки. Я подхватывал клещами эту раскаленную болванку и тащил ее к прессу. Пресс пробивал в ней дырку и придавал форму снаряда. Для взрослого человека эта работа была изнурительной и сверхтяжелой. А что уж говорить обо мне, мальчишке?

...Как-то вечером к нам в барак зашли переводчик и немец в штатском. Указали на меня и еще двоих ребят и отвели нас к руководству лагеря. Там уже было пять малолетних узников. Нам объяснили, что часть бомб, которые сбрасывает американская авиация, не разорвались. Это — бомбы замедленного действия. Мы будем их обезвреживать.

...Так я попал в команду смертников. Перед выходом на эту жуткую работу нам выдавали по полбуханки хлеба, полпачки махорки и по куску колбасы. Двое из нас шли навстречу смерти, а двое с офицерами-руководителями находились в укрытии. Через час мы менялись. Игра со смертью добром не кончается. От двоих смертников из нашей команды взорвавшаяся бомба не оставила и клочка. Меня Бог миловал и на сей раз...

"Почему? Какая невидимая сила оберегала меня? За какие мои заслуги спасала от неминуемой гибели?" — я не раз задавал себе эти вопросы и понимал, что нет для меня ничего важнее, чем всегда оставаться Человеком...

...По своей натуре я — жизнелюб. Я люблю эту жизнь, какой бы мне она не досталась. А когда пройдешь через такие муки и страдания, поймешь: любая жизнь — это счастье".

Подготовила Мария ЭЙСМОНТ.

І ліецца хваляй песня

Жыве такі настаўнік

Аляксандр Антонавіч Мацюк скончыў Гродзенскае музычнае вучылішча крыху больш за дваццаць гадоў таму, потым адразу быў накіраваны на працу ў Воранаўскі раён. Спачатку ўладкаваўся ў мясцовую спецшколу-інтэрнат. А затым, калі ў райцэнтры адкрылася дзіцячая музычная школа, перавёўся сюды.

Аднойчы ён сказаў мне: "Пачынаў выкладаць музыку і адчуваў, што ў праграме мала твораў, якія з задавальненнем успрымаюць інтэрнатаўцы. Паспрабаваў неяк сам напісаць песню. Атрымалася. Мяне падтрымалі калегі. З той пары складаю музыку. Напісаў ужо больш за семдзесят песень..."

Дарэчы, нядаўна пабачыла свет невялікая кніжка твораў А.Мацюка. Увазе чытачоў "Народнай волі" хачу прапанаваць адзін з яго твораў. Песня называецца "Адам і Марыля". Прысвечана яна выдатнаму паэту Адаму Міцкевічу, 200-я ўгодкі якога адзначаюцца сёлета. Справа ў тым, што Воранаўшчына звязана з імем паэта. Тут, у маёнтку Больценікі, Адам, будучы студэнтам, сустракаўся са сваёй каханкай — Марыляй Верашчака. Так што аўтары гэтага твора ведаюць месцы памятных сустрэч студэнта і паненкі. Аб гэтым песня, якая, дарэчы, карыстаецца папулярнасцю ў выканаўцаў і адзначана на розных конкурсах.

Акрамя таго, А.Мацюк не толькі выдатны педагог, кампазітар і выканаўца песень (выступае ў складзе вядомага народнага ансамбля "Лявоны"), але і вельмі эрудыраваны чалавек. Ён склаў больш за дзвесце крыжаванак, удзельнічаў і выйшаў пераможцам у маскоўскім "Полі цудаў". А яшчэ ён выдатны калекцыянер: назбіраў многа з народнага гумару, а таксама марак, этыкетак, манет і г.д. Ён піша біяграфію свайго ансамбля, выкарыстоўваючы публікацыі аб калектыве ў сродках масавай інфармацыі.

Песня друкуецца па прапанове Канстанціна Станкевіча, сааўтара некаторых твораў А.Мацюка.

Адам і Марыля

Воранаўскім краем гутарка такая
Ходзіць і лунае, будзе вечна жыць —
Як студэнт бядненькі пакахаў паненку,
Іх юнацкім марам не было мяжы.

Прыпеў:
Адам і Марыля нам помнік стварылі,
А помнік каханнем завецца.
Каб мы сябравалі, каханне стваралі
Ад сэрца, ад шчырага сэрца.

Караталі ночкі яны на грудочку,
Цяпер у пясочку камень там ляжыць.
Толькі камень гэты ведае сакрэты,
Як каханнем светлым трэба даражыць.

Прыпеў.

Людзі гаварылі, што з душой Марылі
Маці нарадзілі тады шмат дзяўчат.
Воранаўцы прама пайшлі ад Адама,
З вершамі Адама выйшлі з цёмных хат.

Прыпеў.

Спорт

"Золата" Гульняў добрай волі ў беларускага гімнаста

Адну з першых вышэйшых узнагарод, якія разыгрываліся на Гульнях добрай волі ў Нью-Йорку, заваяваў беларускі гімнаст Іван Іванкоў. Гэтага вялікага поспеху ён дабіўся ў жорсткай канкурэнцыі з расіянінам Аляксеем Бандарэнкам, які лідзіраваў пасля трох снарадаў у спаборніцтвах па мнагаборстве. Трэцім быў амерыканец Блейні Уільсан.

Мінчанін, які перанёс складаную аперацыю ў Амерыцы напярэдадні Алімпіяды ў Атланце, у гэтым сезоне перамагаў ужо ў фінале Кубка свету, а таксама выйграваў цэлы шэраг буйных турніраў. А таму перамога на Гульнях, дзе па запрашэнні іх гаспадароў сабраліся мацнейшыя спартсмены свету, канчаткова пераконвае ў вялікіх патэнцыяльных магчымасцях нашага гімнаста, які абавязкова з лепшага боку праявіць сябе і на Алімпіядзе 2000 года ў Сіднеі.

Нагадаем, што Гульні добрай волі, заснаваныя ў 1986 годзе амерыканскім мільянерам Тэдам Цернэрам, праводзяцца ўжо ў чацвёрты раз (папярэднія праходзілі ў Маскве, Сіэтлі і Санкт-Пецярбургу). Магічнай лічбай гэтых спаборніцтваў, якія прадоўжацца да 2 жніўня, стала лічба 15. Гульні будуць праходзіць 5 дзён па 15 відах спорту, у якіх прымуць удзел каля паўтары тысячы спартсменаў больш чым з 60 краін. Заснаваны і самы салідны прызавы фонд — 5 мільёнаў долараў. Аўтары сусветных рэкордаў могуць разлічваць на ўзнагароды да 100 тысяч долараў. А, напрыклад, пераможцы ў спаборніцтвах фігурыстаў атрымаюць па 75 тысяч, у гімнастычным мнагаборстве — па 10 тысяч.

На прыцэле пакуль што "бронза"

Дзве бронзавыя ўзнагароды запісалі ў свой актыў беларускія снайперы, выступаючы на чэмпіянаце свету па кулявой стральбе ў Барселоне. Пачын зрабіла вопытная Лаліта Мільшына, выконваючы практыкаванне з пнеўматычнага пісталета. Асабліва ёй удалася фінальная серыя, у якой беларуская спартсменка, дзякуючы зайздроснай вытрымцы, апярэдзіла многіх славутых саперніц. На жаль, яе поспех не падтрымалі сяброўкі па камандзе.

Ніжэй за свае магчымасці, за выключэннем сярэбранага прызёра Алімпіяды ў Атланце Ігара Басінскага, выступілі пісталетчыкі. Не апраўдалі надзеі на высокія месцы Сяргей Лукашык, які тут жа быў пераможцам на Алімпіядзе-92, і Сяргей Юрусаў. Аднак горыч з-за няўдалых выступленняў у асабістым заліку крыху "падсаладзіла" сума агульных ачкоў, якая дала магчымасць нашай камандзе заняць трэцяе месца.

Перамогі ў Мадрыдзе святкуюць беларусы

Цудоўна выступілі на чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы ў Мадрыдзе беларускія спартсмены-інваліды па зроку. Вышэйшыя ўзнагароды па скачках у даўжыню заваявалі Вольга Шулякоўская і Руслан Сівіцкі.

На п'едэстал гонару падымаўся і Алег Шэпель, які ўдастоіўся "серабра" ў гэтай жа дысцыпліне.

На думку спецыялістаў, сусветнае першынство-98 адметна тым, што тут выступаюць практычна ўсе мацнейшыя, тыя, хто імкнецца трапіць на Паралімпійскія гульні ў Сіднеі. Мяркуючы па выніках, беларускія спартсмены маюць добрыя шанцы на сустрэчу з Зялёным кантынентам.

Вячаслаў ДУТАЎ, БелТА.

Хочаце — верце, хочаце — не верце...

Будучы тыдзень: зоркі прадказваюць

Астрапсіхалагічны прагноз на перыяд з 27 ліпеня па 2 жніўня

Тыдзень будзе напоўнены вялікім патэнцыялам плёну практычна ва ўсіх сферах жыцця. Фартуна ўсміхнецца тым, хто з галавой пагружаны ў карагод спраў. Зоркі не рэкамендуюць скупіцца на руплівасць і разумную ініцыятыву. Асабліва прадуктыўнымі акажуцца першая палова і сярэдзіна тыдня, калі большасці будзе ўласцівы здаровы аптымізм. Гэты перыяд будзе спрыяльны для засваення новых жыццёвых прастораў, пошуку свежых і арыгінальных рашэнняў. Адным словам, удача на гэтым тыдні абыдзе толькі лянівага. Аднак к канцу тыдня эмацыянальны ўздым пачне спадаць, магчымы нават пэўныя складанасці. Невялікія цяжкасці эмацыянальнага характару могуць узнікнуць 29 ліпеня.

АВЕН. Вастрыня думкі, жвавасць у кантактах і красамоўе дапамогуць вам у першай палове тыдня разварушыць нават самых цвёрда настроеных апанентаў і незгаворлівых партнёраў. Новыя знаёмствы адчыняць шырокія перспектывы для рызыкоўных, але абяцаючых немалую выгоду мерапрыемстваў. Поспех чакае і ў справе папаўнення ўласнага кашалька, асабліва калі вы здолееце пазбегнуць паспешлівасці ў кантактах.

ЦЯЛЕЦ. Уменне правільна прааналізаваць узнікаючыя магчымасці і разлічыць уласныя сілы дазволіць у першай палове тыдня паспяхова правесці шэраг фінансавых аперацый, прыкметна палепшыць стан хатніх спраў і замацаваць асабістыя пазіцыі ва ўсялякіх кантактах. Адзінае, ад чаго варта ўстрымацца, — гэта ад залішняй прамалінейнасці і сухой афіцыйнасці ў прамовах.

БЛІЗНЯТЫ. Незвычайная жвавасць і здольнасць удала адаптавацца да любых сацыяльных умоў у першай палове тыдня дазволяць пашырыць кола знаёмстваў і пазбегнуць непатрэбнай рызыкі. Вядомая мудрасць "Не май сто рублёў, а май сто сяброў" з'явіцца някепскім дэвізам на гэты перыяд. Засцерагайцеся ў гэты час таксама ўласнай скнарнасці і неапраўданай шчодрасці. Ісціна дзесьці пасярэдзіне.

РАК. Поспех у фінансавых справах, паляпшэнне побыту і замацаванне абстаноўкі ў сям'і абяцае першая палова тыдня ў тым выпадку, калі вы здолееце праявіць уменне чытаць паміж радкоў і бачыць за банальнымі рэчамі глыбокі сэнс. У другой палове тыдня ўменне заняць гнуткую асабістую пазіцыю дазволіць рэалізаваць пэўныя сур'ёзныя планы і намеры.

ЛЕЎ. У першай палове тыдня здольнасць стрымаць сваё слова, асабістая абаяльнасць і праяўленні шырыні натуры дазволяць заручыцца падтрымкай у акружаючых для рэалізацыі некаторых сваіх важных планаў. У другой палове тыдня, давяраючы ўласнай інтуіцыі, вы здолееце здзейсніць шэраг крокаў, якія замацуюць ваш аўтарытэт. Любой цаной пазбягайце ў гэты ж час розных закулісных спраў і ў асаблівасці плётак, якімі б шыльдамі яны ні маскіраваліся.

ДЗЕВА. Шчодрасць, заснаваная на ацэнцы ўласных магчымасцяў, дазволіць вам у першай палове тыдня заслужыць добрую славу. Не стамляйцеся ў гэты час сеяць разумнае, добрае, вечнае. У другой палове тыдня не варта залішне прывязвацца да ўласных вясёлкавых планаў, якімі б прынаднымі яны ні былі ў вашай фантазіі.

ШАЛІ. На працягу ўсяго тыдня вы будзеце мець поспех у рэалізацыі самых розных планаў і праектаў. Удалымі будуць падарожжы, а таксама любыя намаганні, накіраваныя на павышэнне ўласнага культурнага ўзроўню. Апрача таго, вы здолееце тонка адчуць сферы свайго жыцця, у якіх наспелі сур'ёзныя змяненні, зразумела, калі здолееце пазбавіцца ад залішняй амбіцыёзнасці.

СКАРПІЁН. Дадзены перыяд часу прынясе ўдачу ў планаванні спраў, накіраваных на павышэнне вашага сацыяльнага статуса і ўмацаванне аўтарытэта ў блізкіх. Пастарайцеся не распаўсюджваць свае знаходкі з гэтай нагоды. Апрача таго, на гэтым тыдні, тонка адчуваючы апанентаў, вы здолееце заключыць удалыя здзелкі і разабрацца ў спрэчных пытаннях. Адзінай перашкодай здольна зрабіцца залішняя засяроджанасць на ўласных меркаваннях.

СТРАЛЕЦ. Умелае вядзенне перагавораў дазволіць вам на працягу гэтага тыдня стварыць добрую базу для рэалізацыі ўласных грандыёзных планаў. Апрача таго, вам павінна ўсміхнуцца удача на рабоце. Вашы ідэі і ініцыятывы будуць амаль прароцкімі і парадуюць як начальства, так і калег, зразумела, калі вы палічыце патрэбным імі падзяліцца.

КАЗЯРОГ. Уменне хутка рэагаваць на непрыемныя абставіны дазволіць вам вырасці на гэтым тыдні ў вачах начальства і калег па рабоце, а таксама многае змяніць у самых розных сферах вашага жыцця. Вядома, у тым выпадку, калі вы не пажадаеце праявіць пасіўнасць, а здолееце, давяраючы ўласнаму чуццю, адважна рызыкнуць. Пажадана пазбягаць спрэчак і высвятлення адносін у другой палове тыдня.

ВАДАЛЕЙ. Удачу ў дагаварах, заключэнні здзелак і вырашэнні розных спрэчных пытанняў прынясе вам на гэтым тыдні здольнасць не лезці за словам у кішэнь. Палёт думкі і шырата поглядаў дазволіць загадзя прадбачыць магчымае падарожжа, а чуццё - паспяхова вырашаць любыя ўзнікаючыя праблемы ў сям'і і з блізкімі сваякамі. Асцерагайцеся залішняй жорсткасці ў адносінах да калег па рабоце і начальства ў другой палове тыдня.

РЫБЫ. Асэнсаванне ўласнай жыццёвай пазіцыі дазволіць шмат чаго дасягнуць на рабоце, умацаваўшы такім чынам сваё становішча і пазбегнуўшы ўсялякіх непрадбачнасцей. Добрым дадаткам да гэтага выявіцца мяккасць і пераканальнасць мовы. У другой палове тыдня не спакушайцеся рызыкай і авантурамі.

Аляксей КАРПІНСКІ.

Пятница, 24 июля

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.15 "Сегодня с вами...". Член Союза журналистов Беларуси фотодокументалист Александр Дитлов.
08.50 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.05 Усадьба. Программа для дачников.
09.35 "Переход". Передача для подростков.
10.00 Дневник Международного фестиваля искусств "Славянский базар в Витебске".
10.10 "Судьба моя и надежда". Социальная реабилитация инвалидов.
10.40 Развлекательная программа "Возможно, они сошли с ума!" (Великобритания, Австрия). 4-я и 5-я с.
11.40 Конный спорт. Кубок мира. Конкур.
12.15 Королевская охота.
13.00 Новости.
13.10 Дневной сеанс. Э.Виторган и К.Лучко в х/ф "Тревожное воскресенье" ("Мосфильм").
14.30 Окружающий мир. Социально-экологическая программа.
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей "Девочка и океан" (Австралия).
15.35 Ко Дню пожарной службы Республики Беларусь. Минское высшее пожарно-техническое училище.
16.05 Белорусский меридиан. Якуб Наркевич-Едка и его усадьба.
16.30 "Риск-версия". Телеигра.
17.00 Уроки Н.Новожиловой.
17.30 Четвертое измерение. Белорусские инновационные технологии.
18.00 Новости(с сурдопереводом).
18.20 Развлекательная программа "Возможно, они сошли с ума!" (Великобритания, Австралия). 5-я с.
18.50 Дневник Международного фестиваля искусств "Славянский базар в Витебске".
19.05 "Сегодня с вами...". Народный артист Беларуси, художественный руководитель Национального театра имени Я.Купалы Валерий Раевский.
19.40 Колыбельная.
20.00 Панорама.
21.00 "Славянский базар в Витебске". Гала-концерт мастеров искусств России "Будет мир, будут праздники".
22.40 "Карамболь" на "Славянском базаре в Витебске".
23.00 "Старты молодости". К итогам Всемирных юношеских игр.
23.20 Белорусский хит-парад.
23.30 "Смеяться — не грех". Развлекательная программа "Банка комиксов".
23.45 Новости.
00.00 Бездельник.
00.30 Автопарк.
00.40 Ночной сеанс. Э.Робертс в х/ф "Острые ощущения" (США).

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 Сериал "Королек — птичка певчая".
09.05 Клуб путешественников (с сурдопереводом).
09.55 Смак.
10.15 Домашняя библиотека.
10.25 Играй, гармонь любимая!
11.00 Новости (с сурдопереводом).
11.15 Программа "Вместе".
11.55 КВН-98.
14.00 Новости (с сурдопереводом).
14.20 Фильм-сказка "Иван да Марья".
15.55 Улица Сезам.
16.25 Юлия Меньшова в программе "Чердачок Фруттис".
17.00 Новости.
17.20 Сериал "Королек — птичка певчая".
18.10 Здоровье.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.35 Великие сыщики: Коломбо в детективе "Горе от ума".
22.10 Взгляд.
22.55 Новости.
23.05 Ночной кинозал. Жажда мести в боевике "Расплата".

РТР

06.30 Вести.
07.00 Дежурная часть.
07.15 Товары - почтой.
07.20 Мир здоровья.
07.30 Деньги.
07.45 Мультфильм "Голубой щенок".
08.05 Православный календарь.
08.10 "К-2" представляет: Андрей Смирнов в программе "Персона".
09.05 "Санта-Барбара".
10.00 Вести.
10.30 "Развязка петербургских тайн". Телесериал.
13.30 "Роман императора. Дворцовая хроника". Телесериал. 4-я с.
14.40 Мультфильм "Фантик. Первобытная сказка".
15.00 "Башня".
15.30 Телесериал "Первые поцелуи". (Франция).
16.00 Вести.
16.35 Ваши любимые мелодии.
17.00 "Лабиринт". Игровое развлекательное шоу.
17.30 Мелодрама "Мама вышла замуж" (1969 г.).
19.00 Вести.
19.25 Подробности.
19.45 "Санта-Барбара".
20.45 Сам себе режиссер.
21.20 Маски-шоу.
21.50 "Славянский базар в Витебске". Концерт мастеров искусств Украины.
22.45 Вести.
23.05 "Славянский базар в Витебске". Концерт мастеров искусств Украины. Продолжение.
23.55 Дежурная часть.
00.10 "Славянский базар в Витебске". Дневник фестиваля искусств.
00.20 Олег Газманов на фестивале "Славянский базар в Витебске".

НТВ

05.00 Сегодня утром.
08.05 Криминал. "Чистосердечное признание.
08.25 "Русский век". Марина Неелова в беседе с Андреем Карауловым.
09.00 Сегодня утром.
09.15 Телеигра "Ключи от форта Байяр" (Франция).
11.00 Сегодня днем.
11.25 "Старый телевизор" вспоминает: "Противостояние". Ч. 2-я.
13.00 Сегодня днем.
13.15 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
14.00 На Играх доброй воли.
15.00 Сегодня днем.
15.20 Дог-шоу "Я и моя собака".
15.50 Мульти-лето. "Возвращение блудного попугая". Выпуск 3-й. "Бобры идут по следу".
16.15 Сериал "Война в космосе".
17.05 Криминал.
17.15 Впрок.
17.25 Футбольный клуб.
18.00 Сегодня вечером.
18.25 Детектив "Шерлок Холмс и доктор Ватсон". Фильм 1-й. "Знакомство". 1-я с. "Кровавая надпись". 2-я с.
21.00 Сегодня вечером.
21.35 Музыкальная комедия "Двор фараона" (Испания).
23.25 Шоу Николая Фоменко "Империя страсти".
00.05 Ток-шоу "Сумерки".

КУЛЬТУРА

07.05 Новости культуры.
07.25 Театр одного художника.
07.45 Х/ф "Легенда о Тиле". Фильм 2-й. Ч. 1-я.
09.00 Новости.
09.05 Х/ф "Легенда о Тиле". Фильм 2-й. Ч. 2-я.
10.20 Музыка из Петербурга.
10.50 Прогулка по Алупкинскому парку.
11.00 Новости.
11.05 Формат.
11.20 Тут шумят большие города.
11.35 Возможная встреча.
12.40 Поет Н.Брегвадзе.
13.00 Новости культуры.
13.15 Вместе с Фафалей.
13.30 Мультфильм.
13.45 "Негаснущие звезды". Сергей Лемешев. Передача 2-я.
14.10 Кредо.
14.25 "Поэзия и правда жизни". С.Дягилев. Передача 2-я.
14.50 "Без визы". Амстердам.
15.00 Новости.
15.05 "Синяя птица". Мультфильм.
15.55 "Лукоморье".
16.15 Театральная провинция?
16.40 Время, портреты, судьбы.
17.00 Новости.
17.05 "2003" К 300-летию Санкт-Петербурга.
17.10 "Сонеты Шекспира". Авторская программа М.Таривердиева.
17.35 Боярский двор.
18.00 Произведения Ф.Листа и Ф.Шуберта исполняет В.Виардо.
18.15 Д/ф "Лувр с мастерами" (Франция).
19.05 Мультфильм.
19.15 Чудо-сказка.
19.30 Новости культуры.
19.50 "С потолка". Программа О.Басилашвили.
20.15 "Золотые голоса мира в Москве". И.Архипова.
20.45 После новостей...
21.05 "Легенда о Тиле". Х/ф. Фильм 2-й. Ч. 2-я.
22.20 "Апокриф". "Литература и ночь". Авторская программа В.Ерофеева.
22.45 А.Шнитке. "Тихая музыка".
23.00 Новости культуры.
23.20 Программа передач.

8 канал

18.00 Программа Кеннета Копланда.
18.30 Для детей "Гризли Адамс и сокровища медведя".
20.00 Аэробика "Новый Эдем".
20.30 Вечарніца.
20.45 Сериал "Горец".
21.45 Муз-парад.
22.00 Х/ф "Гарри Трейси".

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №880